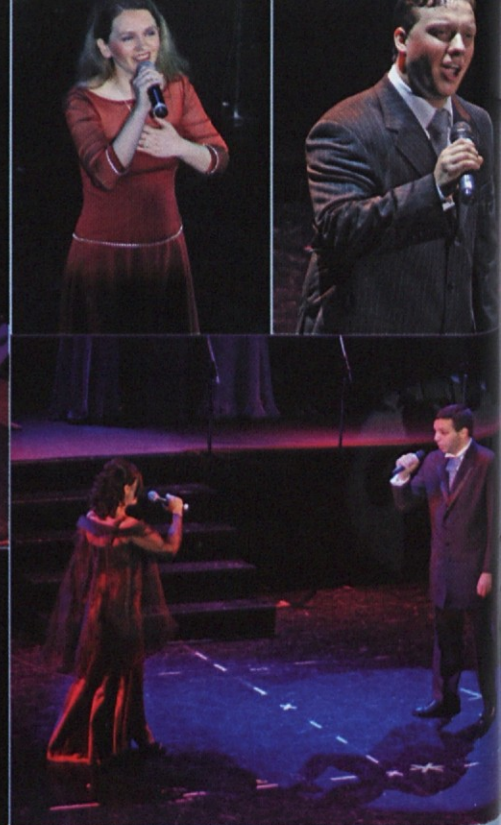

Duhovno življenje

Mešani pevski zbor San Justo za 35-letnico – na turneji v Calafate. Foto Martin Selan in Marko Vombergar

Mešani pevski zbor San Justo poje pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar v Teatru Astral na aveniji Corrientes v Buenos Airesu. Solisti: Veronika Malovrh, Marko Štrubelj, Marcelo Brula. Foto Marko Vombergar

KAKO RAZUMETI POST?

PAVLE NOVAK, C.M.

Mesec marec je poseben mesec v našem koledarskem letu. Kar več dogodkov je znamenovitih s tem mesecem. Konec poletja in počitnic, začetek šolskega leta, na univerzah se pričnejo izpiti, na delovnem mestu so več ali manj že vsi zaposleni. Vse začenja znova. Če temu dodamo živčnost staršev, ko tekajo po trgovinah in nabavljajo šolske potrebščine za svoje otroke in še obremenjenost po službah, kjer se je v času odsotnosti nabralo kar nekaj kopic zaostalega in novega dela, potem zgleda, da nismo nič bolje kot decembra, ko smo se veselili poletja in prihajajočih počitnic ter z njimi prepotrebne oddiha. To je vsakdanje življenje, ki ga bolj ali manj vsi okušamo. Hvala Bogu, da je vsaj večina nekaj dni zasluženega oddiha le uspela izkoristiti, da jih vse te obremenitve preveč ne prizadenejo.

Ni pa to še vse. V tem delu leta smo običajno tudi že v postnem času. Štiridesetdnevni post je priprava na veliko noč. Kot da ne bi bilo drugega dovolj, imamo še dodatno skrb, da se v postnem času skušamo še na duhovnem področju posvetiti tej pripravi, pa še pozorni moramo biti na postno postavo, ki predpisuje zdržek mesa in mesnih izdelkov ob petkih. Poleg postnih petkov sta še dva dneva strogega posta na začetku in zaključku postnega časa, na pepelnično sredo in na veliki petek.

Kaj ta post pravzaprav pomeni in zakaj ga imamo katoličani, ko nas nemalokrat spravlja v zadrego pred drugimi, ki se ga ne držijo? Post ni nova stvar. Že v Stari zavezi je Jona oznanjal

Ninivljanom po Božjem naročilu, naj se spreobrnejo in za to spreobrnjenje jim je naložil post in pokoro. Po tem postnem in spokornem obdobju so si pridobili Božje usmiljenje in mesto Ninive ni bilo uničeno.

Razloge za post pa moramo iskati predvsem v Novi zavezi v evangelijih, ki opisujejo Jezusovo življenje in delovanje. Zgled nam je najprej dal Jezus sam. Predno je začel svoje javno delovanje, je šel v puščavo in se postil štirideset dni. Šele po tem očiščujočem postu je začel s svojim oznanjevanjem. Jezusov post pa ni bil le post. Njegov post je bil vedno povezan z globoko molitvijo k svojemu Očetu. To je učil s svojim zgledom in priporočal predvsem svojim učencem, ki

so večkrat godrnjali nad Učeniškimi zahtevami ali pa so bili prestrašeni nad Jezusovimi čudeži, ki so jim bili priče.

Če nadaljujemo z zgodovino, ugotovimo, da so prvi kristjani že imeli post ob vseh petkih kot spomin na Jezusovo daritev na križu. Cerkev je to starodavno prakso ohranila in jo določila v postnem času. Priporoča pa tudi zdržek mesa in mesnih izdelkov ob vseh petkih v letu.

Kako naj razumemo danes post? Najbolje ga bomo razumeli, če ga jemljemo v smislu Jezusovega zgleda. To je zatajevanje človeškega nagnjenja, da si preskrbi hrano za svoj obstoj. To naravno nagnjenje je danes prešlo že v drugačno obliko, kjer si človek privoščiti ne le, kar potrebuje za svoje življenje, ampak dodaja tej potrebi še željo, da bi pri tem opraviu užival z najrazličnejšimi in izbranimi dobrotami. Ob tem dejstvu današnjega časa opazamo, da je v razvitem svetu ta

odvečna ponudba postala že težava in vedno bolj nas zdravniki in znanstveniki opozarjajo na prekomerno in napačno prehranjevanje in potrebo po uravnavanju pravilnega prehranjevanja. Na žalost je še precejšen del človeštva, ki si ne more privoščiti hrane za vsak dan in veliko teh umira od lakote.

Nasproti temu je post za nas resnično očiščujoč. Je vaja, ki prostovoljno osvobaja od potreb zemeljskega življenja, da bi odkrili nujnost tistega življenja, ki prihaja od zgoraj. S to vajo se naš duh sprosti spon, ki smo si jih ustvarjali sami v svojem življenju, in nam omogoča, da razmišljamo celostno, ne samo telesno, ampak tudi duhovno. Ni naključno, da je post ravno določen kot priprava na veliko noč, ki je največji praznik za vsakega kristjana. Duhovno pripravljen človek bolje in

bolj globoko dojema smisel skrivnosti Jezusovega trpljenja in vstajenja.

Postni čas je sveti čas izredne Božje milosti. To prepotrebno milost si lahko pridobimo s poglobitvijo in zatajevanjem ter s klicem k spreobrnjenju, ki ga ta liturgični čas poudarja. Postni čas je tudi primeren, da poskusimo spremeniti kakšno stvar v našem življenju. Jezus pravi: »Vse delam novo«; v teh besedah nas vabi, da še mi začnemo razmišljati v to smer. Delati novo pomeni, spremeniti najprej naš odnos do Boga, nato iz rasti tega odnosa spremeniti naš odnos do samega sebe in pri tem postaviti na nove temelje naš odnos do bližnjega. To nam bo omogočilo, da začnemo spreminjati naš odnos do drugih, ki mora biti navdihnjeno v osebnem odnosu do Boga in samega sebe.

Nameni Apostolata molitve ZA MAREC

SPLOŠNI: *Da bi Božji besedi bolj in bolj prisluhnili, jo premišljevali in po njej živeli.*

Cerkev je občestvo, ki posluša in oznanja Božjo besedo. Ne živi iz same sebe, ampak iz evangelija. V njem vedno znova išče smernice za svojo pot. To je dejstvo, ki ga mora vsak kristjan razumeti in prenesti nase: samo tisti, ki najprej posluša Besedo, bo lahko postal njen oznanjevalec. Ne smemo učiti svoje modrosti, temveč Božjo modrost, ki se v očeh sveta dostikrat kaže kot norost. Cerkev dobro ve, da v Svetem pismu živi Kristus. In prav iz tega razloga – kot poudarja dogmatska konstitucija Dei Verbum –, je vedno častila Božjo besedo na isti način kot je častila Gospodovo telo. Cerkev in Božja beseda sta neločljivo povezani. Cerkev živi iz Božje besede, ta pa odzvanja skozi Cerkev v njenem nauku in njenem življenju. Zato nas apostol Peter opominja: »Nobena prerokba v Pismu ni stvar zasebne razlage. Nikoli namreč nobena prerokba

ni prišla po človeški volji, ampak so ljudje, nošeni od Svetega Duha, govorili v imenu Boga.» (2 Pt 1,20)

Hvaležni smo Bogu, da je dogmatska konstitucija Dei Verbum na novo v globini ovrednotila temeljni pomen Božje besede in s

tem sprožila prenovo cerkvenega življenja, predvsem na področju oznanjevanja, kateheze, teologije, duhovnosti in celo ekumenskega delovanja. Cerkev se mora stalno obnavljati in se pomlajevati. Posebno odlično sredstvo za doseg tega

cilja je Božja beseda, ki nikoli ne zastari in nikoli ne izgubi moči. Po Svetem Duhu nas zmeraj vodi do »vse resnice« (Jn 16,13).

V tej zvezi bi še posebej želel priklicati v spomin in priporočiti tradicionalno prakso Lectio divina. Marljivo branje Svetega pisma, ki ga spremlja molitev, ustvarja tisti intimni pogovor, ko človek pri branju sliši Boga govoriti in mu v molitvi odgovarja z zaupljivim in odprtim srcem. Če se bo ta praksa razširila, bo prinesla Cerkvi – v to sem trdno prepričan – novo duhovno pomlad. Lectio divina je zato potrebno vzpodbujati tudi s pomočjo novih metod, ki naj bodo dobro premišljene in naj gredo v korak s časom. Nikoli ne smemo pozabiti, da je Božja beseda »svetilka našim nogam in luč našim stezam« (prim. Ps 119,105).

Benedikt XVI., Iz nagovora udeležencem mednarodnega kongresa ob 40-letnici izida Dogmatske konstitucije o Božjem razodetju Dei Verbum 16. septembra 2005.

MISIJONSKI: Da bi bila vzgoja katehistov, animatorjev in laikov, ki se bodo posvetili oznanjevanju evangelija, stalna skrb odgovornih v mladih Cerkvah.

V mnogih državah na afriški in azijski celini se lahko pohvalijo s številnimi duhovnimi poklici. O novih mašah in redovnih zaobljubah nam poročajo tudi naši misijonarji. Skrb za vzgojo duhovnikov, redovnikov in redovnic je gotovo prva skrb škofov, ki so v Afriki in Aziji že skoraj vsi iz vrst domače, krajevne Cerkve.

Oznanjevanje evangelija pa je potreba in dolžnost celotnega vernega občestva, ne le duhovnikov in redovnikov. Misijonarji vzdržujejo katehiste in katehistinje po oddaljenih podružnicah, pošolaj, pri poučevanju verouka in pri bogoslužnih opravilih. Katehisti npr. vodijo ob nedeljah in praznikih molitveno bogoslužje tam, kjer ni duhovnika. Pripravljajo ljudi na krst in prejem zakramentov. Pri molitvenem bogoslužju razlagajo Božjo besedo.

Najprej pa so sami potrebni znanja in vzgoje, da so lahko ne le oznanjevalci Besede, ampak tudi zgled kristjana sredi življenja. Vzgojeni naj bi bili v temeljnih krščanskih krepostih, razumeti morajo resnice, ki jih oznanjajo in povezovati morajo evangelij z vsakdanjo stvarnostjo v okviru svoje domače kulture.

Katehisti imajo potrebne šole za svojo vzgojo. Tudi animatorji imajo nalogo, ki zahteva primerno pripravo, znanje in zgledno življenje.

Katehiste, animatorje in laiške voditelje priporočamo Božjemu Duhu. Naj jih razsvetljuje, navdihuje in opogumlja, da bodo zvesti delavci v Gospodovem vinogradu.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi se zavedali, da se brez molitve in posta ne moremo uspešno spopadati z zlom v nas in krog nas.

Nekoč, ko učenci niso mogli izgnati hudega duha, so se ljudje obrnili na Jezusa. Ko je Jezus izgnal hudega duha, je rekel, da se zlo na svetu ne da premagati drugače kot s postom in molitvijo (prim. Mt 17,21; Mr 9,29). Kdor se sam bori z zlom, bo hitro izgubil. Z zlom se uspešno spopademo samo z Bogom, oz. z Božjo pomočjo. Samo Bog lahko premaga zlo.

Ko prebiramo Sveto pismo, Jezusa večkrat srečamo v molitvi. Jezus je šel večkrat na samotni kraj in tam molil. Pogovarjal se je

s svojim Očetom o svojem čutenju, doživljanju, poslanstvu. Molil je še posebej po uspešnem oznanjevanju ali takrat, ko je moral sprejeti kakšne pomembne odločitve. Jezus se je tudi postil. Spomnimo se na štiridesetdnevni post v puščavi.

Če je Jezus, ki je učlovečeni Bog, molil in se postil, koliko bolj potrebujemo molitev in post mi ljudje. »Molitev je dihanje vere«, pravi Silvano Fausti. Post pa je delanje prostora v svojem srcu Bogu. Brez posta in molitve ni duhovnega napredka. Človek je podvržen skušnjavi in ji zapade veliko hitreje, kot bi ji sicer. Molitev in post sta človekov ščit, ki odbije sovražnikove puščice.

Pomembno je, da molimo iz srca in z veseljem. Če se nam molitev upira, pomeni, da ne znamo moliti. Prav tako je pomembno, da znamo ovrednotiti post. Post je v prvi vrsti odpoved hrani z namenom, da bi bilo v našem srcu čim več prostora za Gospoda in da bi imeli hrano tudi tisti, ki je nimajo. Kadar imamo polne trebuhe, je težko misliti na Boga.

Če smo šibki in nemočni, smo tudi zato, ker ne molimo in se ne postimo. To je povedal sam Jezus. »Bedit in molite, da ne pridete v skušnjava! Duh je sicer voljan, a meso je slabotno« (Mr 14,38). Naj nam ne bo žal časa za molitev. In ne mislimo, da bomo umrli, če se bomo vsaj kdaj pa kdaj odpovedali hrani iz ljubezni do Gospoda in tistih, ki nimajo toliko kot imamo mi.

Ivan Hočevar DJ

TRTA, KI SE PUSTI OTREBITI

SV. AVGUŠTIN, škof (354-430)

1. Bratje, na tem mestu v evangeliju, kjer Gospod sebe imenuje vinsko trto in svoje učence mladike, govori v skladu s tem, da je on glava Cerkve, mi pa njeni udje, *srednik med Bogom in ljudmi, človek Jezus Kristus*. Trta in mladike so namreč ene narave. Čeprav je bil Bog, čigar narava je tudi naša, je zato postal človek, da bi bila človeška narava v njem vinska trta in da bi bili mi ljudje lahko njene mladike. Kaj torej pomeni: Jaz sem prava vinska trta? Ali je dodal prava zato, ker je meril na tisto vinsko trto, od katere ta prispodoba sploh prihaja? Vinska trta se namreč imenuje zaradi podobnosti, ne zaradi lastnosti, kot se imenuje tudi ovca, jagnje, lev, skala, vogelni kamen in podobno. Bolj resnične so vse te stvari same, iz katerih izhajajo podobnosti, ne pa lastnosti. Toda ko pravi: Jaz sem prava vinska trta, se predvsem razlikuje od tiste, ki ji je rečeno: Kako si se spridila v grenkobo, divja vinska trta? Kako naj bo namreč prava vinska trta tista, ki bi morala roditi grozd, rodi pa trnje?

2. Jaz sem prava vinska trta, pravi, in moj Oče je vinogradnik. Vsako mladiko na meni, ki ne rodi sadu, odstrani, in vsako, ki rodi

sadu, otrebi, da rodi še več sadu. Sta vinogradnik in vinska trta mogoče eno? Kristus je torej vinska trta po svojih besedah: *Oče je večji od mene*. Je pa tudi sam vinogradnik, po besedah: *Jaz in Oče sva eno*. Ne tak kot tisti, ki svojo službo kažejo z delovanjem od zunaj, temveč tak, da daje rast od znotraj. *Kajti nič ni tisti, ki sadi, in nič tisti, ki zaliva, ampak tisti, ki daje rast, Bog*. Kristus je seveda Bog, ker je bila Beseda Bog; zato sta tudi on in Oče eno. In če je Beseda postala meso, kar ni bila, pa ostaja, kar je bila. Ko potem govori o Očetu kot o vinogradniku, ki odstrani nerodovitne mladike, rodovitne pa očisti, da rodijo še več sadu, se takoj nato tudi sam razkrije kot očistevalec mladik, ko pravi: *Vi ste že čisti zaradi besede, ki sem vam jo povedal*. Glejte, tudi sam očisti mladike, kar je naloga vinogradnika, ne vinske trte, in dela celo iz mladik svoje delavce. Čeprav ti ne dajejo rasti, nudijo vendar nekaj opore. Ampak ne iz svojega, *ker brez mene ne morete storiti nič, pravi*.

Poslušaj, kako sami priznavajo: *Kaj je vendar Apolo? Kaj je Pavel? Služabnika sta, po katerih ste prejeli vero, in sicer, kakor jo je komu dal Gospod. Jaz sem zasadil, Apolo je zalil. Kakor jo je komu dal Gospod, torej ne iz svojega*. Saj sledi: *Bog pa je dal rast*, ne po njih, temveč samo po sebi: to presega človeško nizkost, presega angelsko vzvišenost in sploh ne spada nikamor drugam kot k vinogradniku, k Trojici. Vi ste že čisti, namreč čisti in potrebni očiščevanja. Če ne bi bili čisti, ne bi mogli obroditi sadu, pa vendar vinogradnik očisti vsakogar, ki rodi sad, da rodi še več sadu. Sad rodi, ker je čist, in da bi ga rodil še več, je še naprej deležen očiščevanja. Kdo je namreč v tem življenju tako čist, da ga ne bi bilo treba bolj in bolj očiščevati? Če rečemo, da smo brez greha, sami sebe varamo in resnice ni v nas; če pa svoje grehe priznavamo, nam jih bo odpustil in očistil vse krivičnosti, saj je zvest in pravičen. Očisti naj čiste, torej rodovitne, da bodo toliko rodovitnejši, kolikor čistejši bodo.

Iz Ave Maria

JOŽEF ORIOL, duhovnik 1650 – 1702

23. marec

»Čim več človek zahteva od samega sebe, tem bolj uspešno izžareva v okolico.« Ta misel francoskega pisatelja Daniela Ropsa v polni meri velja za svetniškega duhovnika Jožefa Oriola, apostola Barcelone. Do samega sebe je bil skrajno zahteven, za naše pojme nerazumljivo trd, toda kamor koli je prišel, so ga ljudje pozdravljali z ljubeznijo in z velikim spoštovanjem. Njegovo od mnogih postov sestradano in blede obličje je kar žarelo. V njegovi bližini so ljudje čutili navzočnost svetega. To je potrjeval tudi Bog, ki je po njegovih rokah delal čudeže.

V mestu Barcelona, ki ga slavi kot svojega apostola, se je Jožef Oriol tudi rodil in sicer 23. novembra leta 1650. Njegov oče je bil tkalec svile in je umrl, ko je bilo Jožefu komaj šest let. Mati se je znova poročila s čevljarjem, ki je bil blag človek in je pastorka ljubil kot svojega lastnega otroka. Jožefa je dal v šolo duhovnikom, kjer je lepo napredoval ne le v znanju, temveč tudi v krepostih. Po očitni smrti so ga podpirali dobrotniki, da je mogel na barcelonskem vseučilišču študirati bogoslovje. Študij je končal z doktoratom, ko mu je bilo komaj 23 let. Želel je postati duhovnik, da bi mogel delati za božjo čast in zveličanje duš. Želja se mu je izpolnila: dve leti kasneje je prejel mašniško posvečenje.

Najprej je sprejel službo domačega učitelja v neki bogati družini, da je z dohodki podpiral svojo mater. V tej službi je ostal devet let - do materine smrti. Poromal je v Rim na grobove apostolov in papež Inocenc XI. mu je podelil nadarbino (službo, povezano z dohodki iz nepre-

mičnin) pri barcelonski cerkvi Svete Marije »od Smreke«. Junija 1687 je nastopil službo, ki jo je vestno opravljal do smrti.

Veliko skrb je posvečal bolnikom in revežem. Njegovi dohodki so bili tolikšni, da bi si lahko privoščil lastno hišo, pa je raje stanoval v preprosti sobi kot podnajemnik. V njej ni imel niti postelje in je spal kar sede, sobe nikdar ni ogreval. Strogo se je postil. Pri vsej svoji resnobi in strogosti do samega sebe pa ni bil kakšen godrnjav črnoglednež, temveč vedrega obraza, tako da so ga imenovali 'veseli svetnik'. Če je kdo vpričo njega hvalil njegovo svetost, je sklonil glavo in dejal: »Svetniki so v nebesih.«

Nikdar si ni privoščil počitka, a zdelo se mu je, da še vse premalo dela. Po zgledu sv. Frančiška Ksaverija bi rad šel misijonarit med nevernike, da bi tam umrl kot mučenec. Leta 1696 je res zapustil Barcelono ter se peš napotil v Rim, da bi tam od papeža dobil pooblastilo, da gre kot misijonar na Japonsko. Toda med potjo je zbolel. Mati božja mu je v prikazni naročila, naj gre nazaj v Barcelono in tam misijonari. Ubogal jo je in z neko tovarno ladjo se je vrnil v svoje mesto k prejšnjemu delu.

Ko je začutil, da se mu bliža konec, se je sklenil preseliti iz svoje skromne sobice na podstrežje hiše nekega prijatelja. Tega je prosil, naj mu tam pripravi ležišče, na

katerem bo umrl. Storil je tako in Jožef se je preselil. Kmalu je resno zbolel za pljučnico in legel. Obiskovali so ga mnogi ljudje, ki so hoteli olajšati njegovo siromaštvo, pa je vse hvaležno odklonil. Z veliko pobožnostjo je prejel sveto potnico. Preden je izdihnil, je prosil, da so mu dečki-pevci zapeli sveto pesem »Mati žalostna je stala«, ki opева bolečine Žalostne Matere božje, nato je z očmi, uprtimi v Križanega, mirno izdihnil svojo dušo 23. marca leta 1702. Njegov pogreb je bil kraljevski. Pokopali so ga v Marijini cerkvi, kjer je služboval. Za svetnika ga je razglasil papež Pij X. leta 1909.

SILVESTER ČUK

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

KRISTUS DAJE SMISEL IN VREDNOST KULTURI NEKEGA NARODA

V Ivanov je znan ruski pesnik in mislec, ki je svojo življenjsko pot končal leta 1949 v Rimu. Pročeval je razne kulture: egipčansko, grško, latinsko, nemško, italijansko ... Nagovorilo ga je, kako se rojeva kultura nekega ljudstva. Kolikokrat mora v njihovem jeziku biti izgovorjena vsaka beseda, da pridobi svoj pomen ter z njo povezane čustvene odtenke; koliko pesnikov, mislecev in umetnikov posveti svoje življenje temu, da bi se ustalila miselnost, način mišljenja in čutenja neke človeške skupine! Dediči tega razvoja

imajo pri tem svoj delež. Pesnik ne bi mogel pisati svojih pesmi, če mu njegovo ljudstvo ne bi podarilo svojega jezika; znanstvenik ne bi mogel napraviti pomembnega napredka, če ne bi uporabil dela svojih predhodnikov.

In vendar smo skozi zgodovino priče tragičnemu dejstvu. Kulture, včasih zelo razvite, izgubijo svojo življenjsko moč, so omejene in umrejo, podobno kot vsak posamezni človek. Kaj nam danes pomeni kultura starega Egipta, velikega asirskega kraljestva? Njihovi ostanki so shranjeni v muzejih in le redki specialisti berejo

preostale zapise. Tako lahko predpostavljamo, da bo prišel čas, ko se bo v podobnem stanju mumije znašla tudi naša evropska kultura. Bomo našli kako učinkovito sredstvo, da bi jo rešili?

Ko je Ivanov razmišljal o zgodovini, je odkril enkratno, preseñljivo dejstvo: neprestano bivanje hebrejske (judovske) kulture. Človeško gledano nam zgodovina, poezija in drugi zapisi Hebrejcev ne ponujajo kaj posebnega. Psalmi so verske pesnitve, podobne kot pri bližnjih ljudstvih. In vendar jih vse do danes izgovarjamo kot izraz naše duše. V zgodovini Abrahama, Mojzesa in Davida meditiramo Božjo previdnost, ki se odraža tudi v današnji Cerkvi. Za antično hebrejsko kulturo lahko rečemo, da je živa še danes. Ta čudež je mogoč zato, ker so kristjani v Stari zavezi odkrili kristološki pomen in je ta zato del odrešenijske zgodovine učlovečenega Božjega Sina.

Je to zgolj osamljen primer? Ivanov se ne strinja. Vse človeške kulture imajo svojo poklicanost v Kristusovem odrešitju. Dolžni pa smo pri tem sodelovati: odkriti kristološki pomen kulturi našega naroda pomeni rešiti jo, dati ji vesoljno in večno vrednost.

GLAVA CERKVE

»**Z**ivimo iz resnice v ljubezni, da bomo v vsem rastli vanj, ki je glava, Kristus. Iz njega dobiva rast celotno telo, združeno in spojeno z njim, ob sodelovanju celotnega veziva, po delovanju, v skladu z mero slehernega dela, tako da omogoča rast telesa in gradi samega sebe v ljubezni« (Ef 4,15-16). Sv. Pavel nam posreduje nauk, da je Cerkev skozi stoletja kot živo Kristusovo telo, on pa ostaja njegova nevidna Glava. Teologi so to misel razvijali predvsem v sodobnem času, vzpodbujeni z okrožnico *Mistično telo* Pija XII. Za nazornejši prikaz navedimo primer ruskega laičnega teologa 19. stoletja A. Homjakova (1804-1860).

Prihaja iz tipične ruske družine kmečkih plemenitašev. Svojo mladost je preživel v težkih letih, ki so sledila Napoleonovim vojnám. Vsepopovsod je vladala revščina, zmešnjava, nevednost in izkoriščanje oblasti vladarjev. Niti njegov oče ni bil kakšen idealen človek, saj so alkohol in karte oteževale zdolgočasno življenje teh kmečkih gospodov. Hodili so v cerkev, toda njihov pop (pravoslavni duhovnik) ni imel posebne kulture. V tem žalostnem okolju je bila vendarle tudi neka čudovita oseba, njegova mati. Vedno znova je uspela vse spraviti v red, sposobna je bila celo zgraditi Cerkev. Po njeni zaslugi je njen sin ostal do konca veren kristjan.

Pozneje se je Homjakov veliko ukvarjal z velikimi misleci evropskega Zahoda. Priznal je veliko kulturno in civilno premoč teh dežel »velikih čudodelstev«. Ena stvar pa ga je vedno preseščala: kako to, da Evropa, ki je tako napredna, še naprej ostaja tako obupno razdeljena, polna notranjih sporov? Končno se mu je zdelo, da je našel odgovor. Evropa se noče odreči svojim staram sanjam, da bi združila ljudi z idealnimi zakoni, ki bi bili za

vse veljavni, ter da bi ustvarila filozofsko-teološki sistem, ki bi vseboval vse resnice. Ko je to primerjal z domačim okoljem v lastni družini, se je jasno pokazala temeljna razlika. To, kar je povezovalo njegovo družino, ni bil nek zakon, niti nekakšen sistem prepričanj, marveč živa oseba, mati, ki je ljubila.

Iz tega sledi neizogibna posledica. Tudi veliko družino človeštva, vseh ljudstev, lahko učinkovito poveže samo živa oseba, ki ljubi vse, ki občuti in zadovolji različne potrebe vsakega posameznika. Takšna oseba pa je lahko samo Bogočloveška, torej Jezus Kristus, ki je Glava Cerkve. In če bi kdo ugovarjal, da je on sedaj v nebesih, bi mu lahko odgovorili, da je istočasno tudi živ v svoji Cerkvi, da ga lahko vsak dan srečamo v veri ljudi in zakramentih. Zato Homjakov piše: »*Zemeljska Cerkev je povezanost vernih ljudi v medsebojni ljubezni, ki je uresničena v človeku Jezusu, našem Odrešeniku... Skrivnost Kristusa, Odrešenika človeštva, je skrivnost edinosti in svobode v učlovečeni Besedi.*« Če se kdo pogubi, se pogubi sam, ločen od drugih. Če pa naj bi se odrešil, se lahko samo v skupnosti z drugimi, v Cerkvi, v kateri »se ne znajde

več v nemoči svoje oddaljenosti od drugih, marveč v moči svoje duhovne in notranje povezanosti s svojimi brati in svojim Odrešenikom«.

JEZUS V MOLITVI

Po starem bogoslužnem pravilu naj bi se v molitvi obračali k Bogu Očetu po Sinu v Svetem Duhu. Zato je Origen mislil, da naj ne bi molili Jezusa Kristusa, marveč Očeta »po« Jezusu Kristusu, skupaj z njim. A ta togi zaključek se v praksi ni obdržal. Prav zato, ker molimo skupaj z njim, se obračamo nanj kot na našega glavnega priprošnjika pri Očetu.

V krščanskem izročilu je veliko lepih molitev k Jezusu, ki izražajo čudovite izkušnje povezanosti src, domačnosti v živetih in občutenih razmerjih. Za primer navajamo molitev, ki prihaja s krščanskega Vzhoda:

»O čista, iskrena in popolna ljubezen!

O bistvena luč!
 Podari mi luč, da bi mogel v njej
 prepoznati tvojo luč.
 Podari mi luč, da bi mogel
 prepoznati tvoje očetovsko
 naročje.
 Podari mi srce, da te bom ljubil.
 Podari mi ušesa, da bom poslušal
 tvoj glas.
 Podari mi vonj, da bom vonjal
 tvoje dišave.
 Podari mi roke, da te bom otipal,
 ter noge, da ti bom sledil.
 Na zemlji in v nebesih si ne želim
 drugega kot Tebe, moj Bog.»

JEZUS V LITUR- GIJI

»**K**jer sta dva ali so trije
 zbrani v mojem ime-
 nu, tam sem sredi
 med njimi« (Mt 18,20). Vsako mo-

litev opravljamo s Kristusovim posredovanjem, zato ta predpostavlja njegovo prisotnost. Skupna molitev se sklicuje na navedeno besedilo iz evangelija. V evharistični molitvi, kakor nas uči katoliška vera, pa to prisotnost imenujemo »resnična«, dojemali naj bi jo torej v polnem smislu, zakramentalno, pod podobo kruha in vina.

Da bi bolje dojemali razliko med katoliško mašo ter obhajanjem »Gospodove večerje«, kakor jih opravljajo v krščanskih Cerkvah, ki nimajo zakramentalnega duhovništva, je potrebno pogledati izvor naše liturgije. V svojem prvem delu, v bogoslužju Božje besede, so kristjani nadaljevali obred branja Svetega pisma, kot je bilo v navadi v judovskih sinagogah. V drugem delu, pri »lomljenju kruha«, pa so bili pokorni Jezusovi zapovedi: »To delajte v moj spomin« (Lk 22,19). Tudi Judje se v svojih molitvah spominjajo velikih Božjih del v njihovi zgodovini, dolge vrste čudovitih dogodkov. Kristjani so skrajšali to naštevaje in

se osredotočili na to, kar je Bog storil »v zadnjem času«, največja čudovita dela: Kristusovo rojstvo, smrt, vstajenje in vnebohod ter obljuba njegovega drugega prihoda.

Vsaka stvar, ki se je spominjamo, postane na nek način prisotna. Obstaja v našem umu. Živi spomini vplivajo na naša čustva in odločitve. Spomin svete maše je poleg tega zakramentalen, duhovnikov um, ki se spominja skrivnosti Jezusovega življenja, je mistično združen z Božjim umom. Česar pa se Bog spominja, je priklicano v bivanje, je torej prisotno. Preteklost in sedanost se pomešata med seboj, ker je Bog onkraj časovnih meja. Ko sodelujemo pri sveti maši, skrivnostno prisostvujemo Kristusovi daritvi in drugim skrivnostim njegovega življenja, v evharističnem kruhu in vinu imamo predokus tega, kar se bo zgodilo po njegovem drugem prihodu, ko bo Kristus vse v vseh.

Iz knjige »Poznaš Kristusa?«

Papež Benedikt XVI. v Turčiji

MARKO KREMŽAR

Kakor je rimska Cerkev zrasla iz semena, ki ga je zasejal apostol Peter, poganja Cerkev v Carigradu, današnjem turškem Istambulu, iz tradicije njegovega mlajšega brata, apostola Andreja. Lahko rečemo, da je na potovanju po Turčiji preteklega novembra papež Benedikt XVI. kot Petrov naslednik obiskal Andrejevega dediča, ekumenskega patriarha Bartolomeja I.

Ta obisk ni imel zgodovinske razsežnosti, kot jo je imel pred štiridesetimi leti obisk Pavla VI. tedanjega carigradskega patriarha, ko sta oba predstavnika svojih Cerkva preklicala medsebojno izobčenje iz leta 1054, pa tudi ni imel medijskega odmeva, kot ga je imel leta 1979 obisk Janeza Pavla II., s katerim je skušal ta izboljšati odnose s pravoslavno Cerkvijo v upanju, da bo Kristusova Cerkev zadihala čimprej iz 'obeh strani pljuč'. Kljub temu pa so imeli štirje dnevi, ki jih je preživel

papež Benedikt v Turčiji, svoj pomen in težo.

Kot navadno, so tudi ob tej priložnosti iskali časnikarji predvsem politični pomen papeževega obiska. Pri tem so bili lahko razočarani. Čeprav je turški ministrski predsednik Erdogan izjavil, da vidi v papeževem obisku podporo Turčiji pri njenih naporih za priključitev Evropski zvezi, je Benedikt pojasnil takoj prvi dan obiska, da se zaveda, da njegova vloga ni politična. Papežovo potovanje v Turčijo je bilo odgovor na povabilo pravoslavnega patriarha in je imelo pastoralen ter ekumenski namen.

Papež Benedikt je uporabil prvi dan svojega bivanja v Turčiji, da je izpolnil obveznosti do države, njenih predstavnikov in do muslimanske verske skupnosti. Drugi dan, v Marijnem mestu Efezu, je namenil srečanju z razmeroma majhno katoliško srenjo v tej deželi. Tretji dan, bil je god apostola Andreja, pa je posvetil v Carigradu pravoslavni Cerkvi in njenemu predstavniku ekumenskemu patriarhu Bartolomeju.

Osrednja tema papeževih govorov v Turčiji je bila o potrebi verske svobode in o krščanskih koreninah Evrope, iz katerih raste ideja o človekovem dostojanstvu in njegovi svobodi. To sporočilo je bilo namenjeno tako evropskim državam, ki se potegujejo za vstop Turčije v Evropsko zvezo, kakor voditeljem turške države, ki hočejo isto, medtem ko v mejah svoje 'laične države' kratko kristjanom pravico do verske svobode.

To jasno in odločno sporočilo pa ni bilo v prvi vrsti zahteva svobode za majhno katoliško skupnost, temveč je predstavljalo pomemben dar svetega očeta patriarhu pravoslavja, ki je poglobitna žrtev verske nestrpnosti turške države. S tem sporočilom je Petrov naslednik prihitel na pomoč Andrejevi Cerkvi. Papež sredi muslimanskega sveta ni govoril le kot glava katoliške Cerkve, temveč je nastopil kot predstavnik krščanstva.

Turška država je namreč s svojimi zakoni postavila starodavno pravoslavno Cerkev v silno težak položaj. Po državni določbi more biti patriarh pravoslavne Cerkve v Istanbulu (Carigradu) turški državljani, ki živi v Turčiji. Ko je leta 1971 turška država ukinila edino pravoslavno semenišče v Turčiji, je s tem obsodila carigraski patriarhat na počasno, a gotovo odmiranje. To je sicer v nasprotju z vsakim pojmovanjem verske svobode, a kljub temu je našel pravoslavni patriarh Bartolomej do zdaj edino zaslombo in javno obrambo v papežu Benediktu.

Da je bil patriarh Bartolomej za pomoč rimskega papeža hvaležen, je razvidno med drugim tudi iz pogovora, ki ga je imel neposredno po papeževem odhodu s časnikarjem italijanskega dnevnika »Avvenire«. Posebno zanimiv je njegov odgovor na vprašanje, če sta se pogovarjala s svetim očetom tudi o prihodnosti odnosov med carigrasko in rimsko Cerkvijo.

»Glede tega lahko povem,« je odgovoril patriarh, »da sem govoril z njegovo svetostjo o nečem, kar bi lahko ukrenili. Predstavil sem mu predlog, o katerem zaenkrat ne morem govoriti, ker še čakam uradnega odgovora. Lahko pa povem, da je sveti oče pokazal zanj veliko zanimanje in da ga je sprejel z zadovoljstvom. Upajmo, da se ta predlog uresniči, ker gre v smeri ekumenskega napredka, o katerem sva zatrdila in zapisala v skupni izjavi, da bomo z njim nadaljevali.«

Potemtakem se lahko zgodi, da bo imel medijsko sicer maloodmevni papežev obisk v Turčiji kmalu še vidnejše, razveseljive posledice in nepričakovane odmeve.

Eden takih odmevov utegne biti obisk, ki ga je opravil pri papežu, komaj dva tedna po vrnitvi iz Carigrada, Kristodoulos, pravoslavni nadškof iz Aten. Čeprav je povabilo za ta obisk izrekel malo pred smrtjo že Janez Pavel II., sta bila ob tej priložnosti govora obeh cerkvenih predstavnikov vsebinsko nadaljevanje razgovorov v Carigradu. Nadškof Kristodoulos je med drugim povzel Benediktovo misel o krščanskih koreninah Evrope, potem pa papežu zatrdil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, »da se presežejo dogmatične ovire na poti do enotnosti v veri..., da pride tako med pravoslavni in katoličani do popolne edinosti... in bodo mogli oboji obhajati dragoceno Gospodovo telo in kri iz istega keliha življenja.«

Patriarh Bartolomej I.

PEKEL IN NEBESA

»Kdor ne zna ljubiti ljudi, je najnesrečnejši človek.«

Soren Kierkegaard

Mandarin je imel privid: Okoli velike sklede, polne najboljšega riža, je videl okostnjakom podobne izčrpane sestradance.

Vsak od njih je imel v roki ogromno, dva metra dolgo jedilno palico, in trudil se je, da bi si zajel čimveč riža. Toda pri tem so drug drugega tako ovirali, da ni nihče mogel priti niti do grizljaja.

Mandarin se je z grozo obrnil proč od njih. Tedaj pa je zagledal pred seboj nebesa. Tudi tu je stala prav taka skleda z odličnim rižem, izvoljencem pa, ki so sedeli okoli nje, je zdravje kar sijalo

z lic. Tudi ti so imeli prav tako dolge jedilne palice, ampak njim niso povzročale nobenih težkoč. Zares sam s svojo nihče ni mogel zajeti riža, ampak ljubeznivo so pomagali drug drugemu.

Privid kitajskega oblastnika slikovito razlaga pekel in nebesa, ki si ju ljudje sami ustvarjamo na zemlji s svojo sebičnostjo ali s svojo ljubeznijo do bližnjega.

Iz knjige Mozaik

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

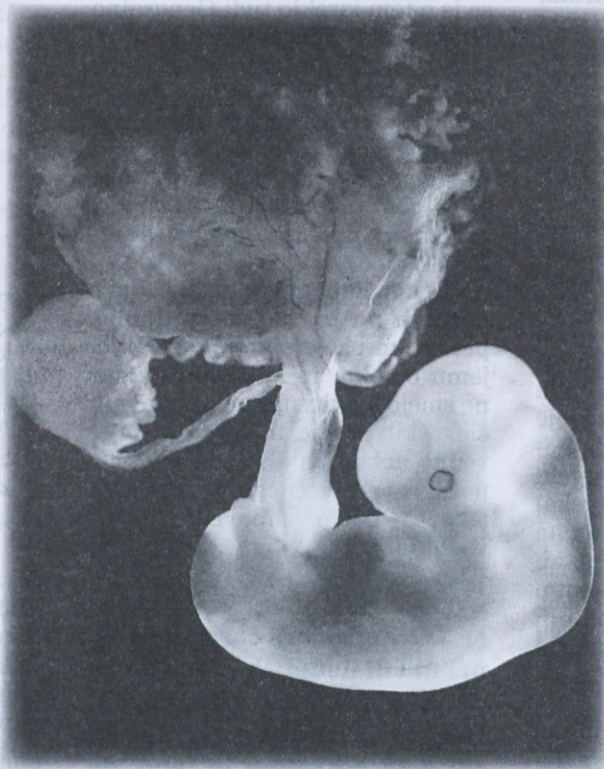

1 - Po časopisih, revijah in drugih komunikacijskih sredstvih se zadnje čase vedno bolj pogosto govori in dela na tem, da bi tudi v Argentini, kot že v skoro vseh drugih deželah, splav prenehal biti kaznivo dejanje, ampak da bi bil v določenih mejah dovoljen in bi se lahko vršil celo na državne stroške. Vem, da je to po krščanski morali nedovoljeno, vendar bi pa rad kaj več vedel o tem.

Najprej eno dejstvo: statistike ugotavljajo, da se število splavov v svetu neprestano večja in dosega naravnost strahoten razmah. V letu 2006 se računa, da je bilo na svetu okoli 50 milijonov samo registriranih splavov. Z drugo besedo, v enem letu smo zemljani pomorili 50 milijonov nedolžnih in brezbrambnih še nerojenih otrok! In da se je to storilo v večini na zahtevo ali pa vsaj s pristankom lastnih mater teh pobitih otrok.

Tu nastane prvo vprašanje, namreč ali je sploh mogoče, da se ima za civiliziran tisti narod, v katerem se z zakonom dovoljuje pobijanje nedolžnih, še nerojenih človeških bitij. Če je strahoten zločin genocid (umor celega rodu), je potem manj strašen zločin to tiho pobijanje nedolžnih otrok? Kako naj ne velja za hinavskega tisti narod, ki toliko govori o človečanskih pravicah do življenja, istočasno pa tako cinično tepta najbolj osnovno in prvo pravico, pravico do življenja? Bitje, ki je

umorjeno v materinem telesu, je vendar človek. Ali pa si mar kdo upa trditi, da to ni človek, ampak recimo žival? In kdaj naj bi ta domnevna žival postala človek? Ko pride iz materinega telesa? En dan prej, en teden, en mesec prej? Samo če bi v ženski maternici ne bilo človeškega bitja, bi bil splav dovoljen, kot je dovoljeno

odstraniti iz telesa polipe. Toda otrok v materinem telesu je tako človeško bitje, kot je njegova mati, ki ga nosi v sebi.

In če je temu tako, potem je splav najhujše obsodbe vreden umor človeka. In med umori nedolžnih najbolj gnusen, ker se zagreši nad nekom, ki je popol-

noma nezmožen, da bi se branil. In še, zakaj naj bi bilo dovoljeno umoriti majhno človeško bitje, ne pa velikega? V kateri dobi naj bi se potemtakem za to bitje v materinem telesu začela pravica do življenja? Navadno smatramo za divje tiste primitivne rodove, v katerih obstaja običaj, da otroci ubijajo svoje bolne in priletne starše. Kako potem ne obsojati teh drugih, pri katerih obstaja običaj – pogosto zavarovan z zakonom – da starši ubijajo svoje otroke, še predno se rodijo? Ti zadnji narodi so bolj divjaški, bolj nečloveški kot oni, kajti starejši se končno do neke mere morejo sami braniti, medtem ko se nerojeni otrok ne more. In pri starem človeku se kvečjemu skrajša življenje za nekaj malo let, še nerojenemu človeku se pa s splavom uniči celo življenje.

In nobenega primera ni, v katerem bi bil splav dovoljen. Kateri razlog bi namreč mogel upravičiti umor nedolžnega človeka? Poglejmo si le dva primera, ki se včasih navajata kot primera za dovoljenost splava. Prvi je, kadar bi se zdelo, da je treba žrtvovati otroka, da se reši mater. Najprej se je treba jasno izraziti: ubiti otroka, da bi lahko mati živela naprej. Tudi če bi kdaj prišlo do tako dramatičnega primera – ali otrok ali mati – ne bi smelo biti nobenega dvoma, da bi se morala žrtvovati mati za otroka. Starši so namreč za otroke, in ne otroci za starše. Pa še, če dovolimo materi, da ubije svojega otroka pred rojstvom, zakaj ji ne bi dovolili, da bi ga ubila v kakšnem drugem dramatičnem primeru, na primer v skrajni revščini, takoj po rojstvu ali pa po nekaj mesecih ali letih, ko bi mati ne mogla več hraniti vse družine?

In drugi primer – če se ne naredi splava, bosta umrla oba, mati in otrok. V tem drugem primeru bi se torej zdelo, da bi bilo dovoljeno in celo primerno, da se reši vsaj enega, namreč mater s tem, da se ji dovoli splaviti, umoriti otroka. Najprej je treba povedati, da je velik napredek zdravniške vede te primere skrčil na izredno majhno število. Pa tudi če bi se res pojavil še kakšen takšen primer, bi tudi tedaj splav ne bil dovoljen. Gre za bolj splošno vprašanje, kako ravnati v primeru dveh življenj v skrajni smrtni nevarnosti. Kdo bi si, na primer, upal trditi, da bi smel eden od dveh tovarišev ali celo prijateljev, ki bi se nahajala v isti smrtni nevarnosti, ubiti svojega tovariša ali prijatelja, da tako reši sebe? Ubiti prijatelja z izgovorom, da bosta sicer oba umrla? Zdrava vest da pravilni odgovor, ki ne dopušča nobenega dvoma. Nobeden od obeh ne sme žrtvovati – ubiti – drugega, da reši sebe. Če sta pa ne samo navadna tovariša, temveč celo intimna prijatelja, je odgovor še lažji, namreč: ali se rešiva oba ali pa umriva oba. Kateri fant bi ubil svoje ljubljeno dekle v nevarnosti, da bi si rešil svoje življenje? Pa prenesimo to na ljubezen matere do otroka. Katera mati bi v podobnem primeru ubila svojega otroka, da bi si rešila svoje življenje? V enem primeru bi govorila prava ljubezen, v drugem grd in protičloveški egoizem. In kateri odnos med dvema bitjema na tem svetu je bolj odnos ljubezni, kot je odnos med materjo in njenim otrokom? Zaključek: ni izjemnih primerov, obstajajo kvečjemu dramatični primeri, ali če se hoče, celo junaški primeri!

Po vsem povedanem ni čudno, da 2. Vat. koncil enači splav z detomom (umorom majhnega otroka), ko proglašja, da sta tako »splav kot detomor gnusna zločina« (GS, 51). V obeh primerih je zločin isti. To, kar nosi noseča žena v svojem telesu, je človek in njen otrok, v začetku silno majhen in zato za golo oko neviden, a vedno človek, vedno njen otrok. Ne del njenega telesa, ampak novo samostojno človeško bitje s svojim lastnim

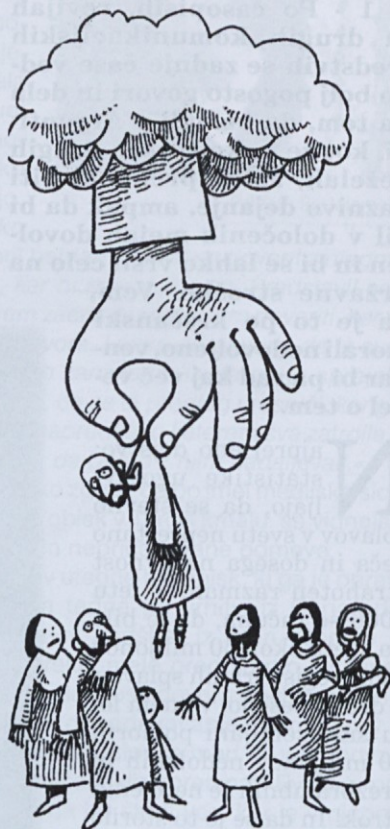
genetičnim kodeksom, kakršnega še ni imelo nobeno človeško bitje pred njim in ga tudi za njim ne bo imelo. Nova oseba, kakršna še ni bivala na zemlji in tudi nikar več bivala ne bo.

Zato je znak novega barbarstva – in ne samo pomanjkanje civilizacije – če države dovoljujejo splav – kar je isto, kot ne hoteti braniti najbolj osnovne pravice še nerojenih svojih državljanov. Ves svet se je zgražal in se še zgraža nad tem, kar je storil kralj Herod, ko je dal umoriti nekaj deset nedolžnih betlehemskih otrok. Še bolj protičloveško in gnusno pa je, če moderne države dovoljujejo nosečim ženam ubijati svoje še nerojene otroke. Obramba otrok, predvsem še nerojenih, je nekaj tako samo po sebi umevnega, da se je o tem izreklo tudi Generalno zborovanje Združenih narodov, leta 1959, ko je govorilo o »pravicah otrok, ki potrebujejo posebnega varstva in predvsem primerne pravne obrambe, tako pred rojstvom kot po njem. In da je treba zato tako materi kot otroku zagotoviti posebno pomoč in zaščito«.

In končno, tudi če bi kdaj ljudje pozabili na to, kaj so vsi ljudje, predvsem pa še starši dolžni svojemu otroku, in kako jim nikdar ne smejo kratiti njihovih osnovnih človeških pravic, naj vedo, da je še vedno nekdo, ki jih bo branil celo pod grožnjo večnega pogubljenja s peto božjo zapovedjo: »NE UBIJAJ!«

2 - Že nekaj časa molimo pri naših nedeljskih mašah za duhovniške poklice v tukajšnji slovenski skupnosti. Se mi zdi zelo potrebno in lepo, da smo s tem začeli, ker se vsi zavedamo, da potrebujemo več duhovnikov. Ne čutim se sicer poklicanega za duhovnika, pa bi kljub temu rad vedel - in z menoj morda tudi kdo drugi - kako kdo ve, da je poklican v duhovniški stan. Nam lahko o tem kaj poveste?

Prav rad, ker vem, pa posamezen fant o tem nerad sprašuje, a je vendar prav, da imamo o tej važni stvari vsi dovolj jasno znanje. Najprej je jasno, da v duhovništvo kliče Bog. Nihče se ne sme poklicati sam v duhovništvo. Slovesno sv. Pavel opozarja, »naj si te časti nih-

P. Carlos Sánchez

če ne prisvaja sam, ampak ga kliče Bog kakor Arona« (Heb 5,4). Sicer pa kdor resno razmišlja, kakšne so dolžnosti in kakšna je odgovornost duhovnika, se bo prej skušal odtegniti tozadevnemu božjemu klicu, kot pa da bi se hotel nepoklican vrniti vanj. Za vsakega od duhovnikov velja, kar je Jezus rekel apostolom: »Niste vi mene izbrali, ampak jaz sem vas izbral« (Jn 15,16).

In kakšni so znaki, da Bog koga kliče v duhovništvo? Na to kratko pa jasno odgovarja 2. Vatikanski koncil, ko pravi: »Ne sme se pričakovati, kakor da naj bi klic Gospoda, ki kliče, prišel na kakšen

izreden način do ušes bodočega duhovnika. Vse bolj je treba ta klic spoznavati in presojudati iz znamenj, po katerih se vsak dan pametnim kristjanom razodeva božja volja.»

Ti znaki so pa dvojni: stvarni in osebni. Prvi obstajajo bistveno v dejanju, s katerim škof povabi in sprejme koga v število svetih služabnikov. In to je tudi jasno: Kristus kliče svoje služabnike po svoji Cerkvi. Osebni kandidati znaki za duhovništvo pa obstajajo prvenstveno v zadržanju tistega, ki se smatra za poklicanega. In to zadržanje vsebuje dvoje: pravi namen in sposobnosti, ki jih mora bodoči duhovnik imeti, da bo lahko vredno in učinkovito vršil svoje poslanstvo. Kar zadeva sposobnosti, gre za tisto intelektualno zmožnost, s katero bo bodoči duhovnik lahko pridobil tolikšno kulturo, ki ga bo usposabljal, da bo učitelj in vodnik sebi zaupanega ljudstva in da bo imel tiste kreposti, ki ga bodo delale ljudstvu zgled in pričo tiste krščanske resnice, katere pričevalec bo.

Najprej torej pravi namen, ki obstaja v tem, da hoče z vstopom v duhovniški stan odgovoriti Kristusovemu klicu in pos-

vetiti svoje življenje izključno duhovniškemu poslanstvu za Boga in za svoje brate. V prejšnjih časih je duhovniški kandidat lažje imel tudi kakšne nepravne namene za vstop v duhovniški stan, npr. da si je zagotovil primerno življenje, ali pa da je užival čast, ki so jo bili v prejšnjih časih pogosto deležni duhovniki in podobno. Danes je imeti pravi namen veliko lažje, kot pa v onih časih, kajti v tej vedno bolj razkristjanjeni družbi je duhovnik vedno manj cenjen in spoštovan, čeprav pa seveda bolj potreben.

Duhovniški poklic ni nekaj, kar se enkrat spozna in je to spoznanje za vedno zadostno. Kot vse človeške reči, je tudi duhovniški poklic nekaj življenjskega in živega; raste in se razvija, dokler ne dozori v zrel sad. Ta rast in krepitev je najprej naloga duhovniškega kandidata samega, potem pa seveda tudi Cerkve. Cerkev je dejansko vedno posvečala veliko skrb gojitvi duhovniških poklicev. Spet je 2. Vatikanski koncil tisti, ki je poudaril to dolžnost škofov in cerkvenega občestva sploh, namreč da skrbi za zadostno število duhovnikov in za njihovo svetost. V veliki meri od te-

ga dvojnega zavisi manjša ali večja živost krščanskega življenja. Kot vsi vemo, vprašanje duhovniških poklicev predstavlja za Cerkev danes težak problem. In sicer, bi Cerkev imela vedno zadostno število duhovniških poklicev, kako naj jih pripravlja na duhovništvo in kako naj skrbi za njih stanovitnost. Ne moremo si pa misliti, da Bog ne kliče zadosti kandidatov v duhovniški stan. Krivda za vedno manjše njih število je najprej na tistih, ki božjega klica ne sprejmejo ali pa pustijo, da počasi zamre ali pa ga naravnost zavrnejo. Odgovornost je torej na posameznikih, a tudi na skupnosti, ki ustvarja neugodno, če ne naravnost nasprotno okolje, v katerem bi se klic Kristusov v duhovništvo komaj mogel slišati, še manj pa zoreti in končno tudi res dozoreti.

Končno naj bo znova povedano, da vsi verniki morejo in morajo sodelovati pri prebujanju in vzgajanju novih duhovnikov. Kako? Predvsem z molitvijo in žrtvijo skladno z Jezusovim naročilom apostolom: »Žetev je velika, delavcev pa malo. Prosite zatorej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev« (Mt 9, 37-38).

VERUJ

PIERRE-LAMBERT GOOSSENS

Veruj, kar sveta Cerkev nudi tvoji veri. Ona ohranja sveti zaklad verskih resnic Jezusa Kristusa. Ali moreš zaiti, ki imaš za vodnika Resnico samo? Nič ni pametnejšega kot podvreči svoj razum božji besedi.

Veruj torej s polno vero, brez najmanjše dvomljive misli, z modro prepričanostjo poštenega srca, ki je položilo svoje zaupanje v onega, ki ga zasluži.

Kakšna trdnost za tvoje življenje, če je zgrajeno na temelju takšne vere!

Hiša je zgrajena na skalo. Najbolj divjim viharjem je ne bo uspelo

porušiti.

II. Ne zadovolji se z verovanjem. Upodobi svoje življenje po svojem verovanju. Blazno bi bilo odkloniti, kar sam Bog potrjuje kot resnico.

Še večja blaznost bi bila sprejeti njegovo besedo kot resnično, a

živeti tako, kot bi bil prepričan, da je lažniva.

Rekel mi boš: To je način življenja mnogih kristjanov, ki verujejo evangeliju in delajo nasprotno od tega, kar predpisuje.

Ne ugovarjajo Gospodu, ko jim pravi: »Blagor ubogim,« a se mučijo, da bi nagrabili bogastvo, kot bi bil to najvišji smoter življenja.

Slišali so Jezusa, da jim ponavlja: »Ljubite drug drugega. Ne storite drugim tega, kar ne želite, da bi drugi vam storili,« in vendar iščejo le svoje dobro, ne glede na dobro drugih, z vso trdnostjo krute sebičnosti.

Vem. Mnogo kristjanov je takšnih. Toda če so tako žalostno nedosledni s samim seboj, ali moraš biti tudi ti?

Še so katoličani, ki živijo, če izvzamemo nekaj zunanjih navad, kot popolni pogani, ki ne poznajo evangelija, ali moraš delati tudi ti kot oni?

III. Naj bo odslej vera počelo tvojih dejanj in vodilo tvojega življenja.

Kljub vsej protivnosti narave odločno obsodi vse, kar vera obsoja.

Načelom sveta zoperstavi načela evangelija. Svet ti pravi, da moraš živeti po mili volji svojih domislekov, bežati pred težavnim, iskati to, kar ti prinaša ugodje uživanja. Jezus te uči, da se premaguj in se zavedaj vedno svoje dolžnosti.

Poslušaj Jezusa Kristusa in zapri uho zapeljivim nasvetom sveta.

Kaj koristi verovati evangeliju, če živiš kot pogan?

(Sv. Peter Damiani).

Iz Ave Maria

Koliko Marijinih prikazovanj je bilo v prejšnjih stoletjih?

Leta 1986 so izvedenci 42. marijanskega tedna v Zagarozu od leta 1000 zaznamovali 21.000 domnevnih marijanskih prikazovanj, uradno jih pa Cerkev ni priznala več kot petnajst.

Na pragu XX. stoletja so našli okrog 400 marijanskih prikazovanj, 200 samo v letih od 1944 do 1993. V sedmih primerih potrjuje nadnaravni značaj dogajanj krajevni škof: Fatima (1917, Portugalska), Beauraing (1932, Belgija), Akita (1973, Japonska), Siracusa (1953, Italija), Betania (1976, Venezuela), in nedavno v Kibeho (1981, Rwanda), katerim je treba dodati tista iz Zeitun-a (1968, Egipt) in Shubra (1983, Egipt), priznana od koptske Cerkve.

V sedemnajstih primerih je škof avtoriziral bogočastje v krajih, kjer so bila prikazovanja, ne glede na sodbo o nadnaravnosti dogodkov. In končno okoli 79 takšnih primerov, ki so jih označili negativno.

Iz interneta *Un minuto con Maria*

Sporočilo Kraljice miru iz Medžugorja

z dne 25. januarja 2007

Dragi otroci! Postavite Sveto pismo na vidno mesto v svojih družinah in ga berite. Tako boste znali moliti iz srca in vaše misli bodo z Bogom. Ne pozabite, da ste minljivi kakor roža na polju, ki se od daleč vidi, a v trenutku premine. Otroci, kamorkoli greste, pustite za seboj sledi dobrote in ljubezni in Bog vam bo dal od obilnosti svojega blagoslova. Hvala, da ste se odzvali na moj klic!

KOMENTAR

P. JUSTO ANTONIO LOFEUDO,
mslbs

Ko presveta Devica prosi, naj postavimo knjigo Božje besede na vidno mesto in jo beremo, ima v mislih družino. Ona prosi, naj se družina približa Besedi. Da se lahko približamo Božji besedi, se moramo oddaljiti od 'sveta', ki – v najboljšem primeru – raztresa, še bolj pa kvari duha. Imeti Biblijo na častnem, vidnem, dostopnem mestu, predpostavlja, da jo v družini beremo. To pomeni, da Bog postane središče družinskega življenja, pa tudi, da odstranimo vse, kar nas od njega oddaljuje. Žalostno in tragično je, da danes zlo ne prihaja samo od zunaj, ampak je že znotraj našega doma.

Zaradi moralne razpuščenosti, ki jo širijo mediji, govorimo o napadu na dom. Kakšno prostastvo in kvantanje, koliko nesramnosti in nasilstva prihaja po televiziji, internetu, časopisih in revijah v domove! Spričo te poplave pokvarjenosti, ki žali Boga in človeško dostojanstvo, ljudje postajamo iz žrtev pasivni sodelavci, ki se ne znamo braniti in smo nesposobni zaježiti poplavo, ki nas vleče za seboj in se

pogrezamo vanjo.

Mnogo stvari se tolerira zato, ker »vsi to delajo«, ali, ker se izbira manjše zlo, kot npr. »bolje to kakor uživanje drog, in podobno.«

Stvari ne imenujemo več po svojem imenu. Za maskiranje greha in pokrivanje gnilobe rabimo lažnjive evfemizme. Vsakdanjost zla se spreminja v nekaj normalnega ter nadaljuje svoje delo zavajanja glav in srca, malih in tudi odraslih, v nedogled.

Nasilje kvari vest otrok in odraščajoče mladine. Statistike kažejo, kako se ta deformacija spreminja v nasilstvo njih samih.

Kino in televizija, programi filmanih risank, video-kasete za igre in glasbo, mesta v internetu, ki v imenu zabave in razvedrila – a v službi temnih sil – povečujejo nasilje, banalizirajo človeške nagone in zavajajo v pokvarjenost.

Pred tem plazom nasilja in na-

padov je družina brez obrambe. Mnogo staršev je izgubilo upanje, veliko ljudi dobre volje pa pred takšnim stanjem izgublja pogum in se predaja žalostni usodi. Nekateri pa se le vprašujejo: Kako naj se borimo proti temu zlu, ki nas obdaja od vseh strani in ga vsrkavamo na tisoč načinov? Enim in drugim daje odgovor naša nebeška Mati: Ne obupajte, edina pot je vrnitev k Bogu. Dajte mu mesto po domovih s pozornim branjem Svetega pisma in s pristrčno molitvijo, ki izvira iz Božje besede.

Ne pozabimo, da nas najsvetejša Mati prosi, naj odgovorimo, ne z ogorčenimi pismi bralcev ali z demonstracijami (čeprav bi bile tudi koristne), temveč z Biblijo in z molitvijo.

Sveto pismo postaviti v središče doma, pomeni imeti Besedo, ki ozdravlja, ki je živa ter uspešna, ker stori, kar reče. Pomeni zbirati lepoto, iz katere bleščita resnica in ljubezen. Kdo bo pregnal zlo, ki se skriva pod videzom zabave? Ko bi odstranili vse tisto, kar je najbolj degradiranega in strupenega, bi še vedno ostala škoda zaradi tratenja in izgube časa brez koristi, ker izginja brez sledu. Če pa živimo iz Svetega pisma, se zlo spreminja v dobro, nesreča v milost in blagoslov, slabost, škoda in rane v obrambo, smrt pa v življenje.

V teh dneh je papež izrazil željo, da bi kristjani znova odkrili važnost Božje besede v svojem življenju. Rekel je, da moramo spoštovati in poslušati Sveto pismo, če hočemo odkriti poziv k povezanosti s Kristusom. Spodbujal je kristjane in skupnosti ter med te vključil tudi družino, da bi odkrivala Božjo besedo in njeno sporočilo. Da bi vedno bolj poglobljala stik z Božjo besedo v meditaciji in v molitvi.

V tem sporočilu tudi naša nebeška Mati povezuje Sveto pismo z molitvijo, v popolnem soglasju z namestnikom njenega Sina. Moliti s Svetim pismom, moliti s srcem, moliti svetopisemsko, moliti za posledica branja Biblije. Izbrati moramo mesto iz evangelija in prisluhniti odmevom Besede v nas. Odgovoriti moramo

živi besedi, ki nas nagovarja, da v nas postane rodovitna, da raste in poganja v hvalnicah Bogu in v delih krščanske ljubezni.

Kot nas spominja Pismo Hebrejcem, Božja beseda razsvetljuje našo pot na zemeljskem romanju k dokončni izpolnitvi Božjega kraljestva.

Važno je, da nadomeščamo besede, ki vodijo v smrt, z besedo, ki nam daje življenje. Samo Jezus Kristus ima besede življenja.

Družina se mora zateči v dom in ojačiti vrata, tramove hiše, z molitvijo njenih članov, ki sestavljajo skupno domačo cerkev. »Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi,« nam zagotavlja Gospod (Mt 18, 20).

Družina se mora nasloniti na trdne temelje Svetega pisma. V njem je prisoten Bog, ki nam govori.

Če živimo iz Besede, če se z njo hranimo, smo v Božji pričujočnosti in naša dela, čeprav še tako majhna v očeh sveta, začenjajo postajati pomembna in puščati za seboj sledi, ker izvirajo iz ljubezni do Boga.

Kraljica miru hoče, da se zavedamo kratkotrajnosti našega življenja na zemlji, ki teče in more poteči brez vsake koristi. Vabi nas, naj dvignemo oči v nebo, k življenju, ki nas čaka. Kakšno bo to življenje, pa je odvisno od tega, kako smo romali na tem svetu. Zatem, ko nas je spomnila, da smo na zemlji začasno – kakor roža na polju, resnična in vidna, kot smo mi, a kratkotrajna – nas vzpodbuja, naj skrbimo za dela ljubezni, da delamo dobro, kjerkoli že smo. To in samo to bomo nesli s seboj v drugo življenje: To, kar smo dali, in tisto, čemur smo se odrekli z ljubeznijo zaradi ljubezni.

Cerkev je že od nekdaj molila, tako kot Izrael, s psalmi. Ker nas današnje sporočilo kliče k branju Svetega pisma in k molitvi, je primerno, da razmislimo o krhkosti in kratkosti življenja, ki nam ga greh še krajša in ga more celo uničiti. Zato molimo s psalmistom:

»Gospod, Ti potapljaš ljudi v sanje, kakor trava, ki poganja:

zjutraj vzcvete in raste, zvečer ovane in usahne ...
... Dni naših let je sedemdeset let, če smo krepki, osemdeset let, in njihova vihravost je muka in zlo,
hitro mine in mi odletimo ...
... Tako nam daj spoznati štetje naših dni ...
... Zjutraj nas nasiti s svojo dobroto ...
... Milina Gospoda, našega Boga, naj bo nad nami! ...«

(Psalm 90)

Milina za tiste, ki poslušajo in živijo sporočila Kraljice miru, se kaže v polnosti Božjega blagoslova.

Prevedel S.S.

ŠKOF PAVEL MARIJA HNILICA – ROJEN ZA VEČNOST

Katoliški mediji so 8. oktobra 2006 objavili novico, da je umrl veliki Marijin častilec škof Pavel Marija Hnilica. Gospodov klic je pričakal med obiskom samostana Pro Deo et fratribus (za Boga in brate), ki ga je sam ustanovil v češkem mestu Novi Hrad. Pokopali so ga v Trnavi, v njegovi rodni Slovaški. Trdno je verjel obljubi, ki so jo prejeli fatimski pastirčki, da bo končno zmagovalo Marijino brezmadežno Srce in bo tudi prišel čas, ko se bo zrušil komunistični imperij.

Leta 1998 je s skupino nemških romarjev obiskal Kurešček. G. Stanko Maršič je takrat pripravil za Glasnik pogovor z odličnim romarjem, ki je bil objavljen v decembrski številki istega leta. Na tem mestu objavljamo samo njegov odgovor na vprašanje v zvezi z **Medžugorjem**.

»Neki časnikar v Nemčiji me je vprašal glede Medžugorja, ali ni možno, da bi vse to prihajalo

od hudiča, pa sem mu odgovoril: 'Sem jezuit, zato sem nekoliko več študiral nauk o razlikovanju duhov. Sv. Ignacij Lojolski je dejal, da je lahko vzrok vsakega pojava: Bog, človek ali hudič.

Je vzrok za dogajanje v Medžugorju človek? Milijonov in milijonov ljudi, ki pridejo v Medžugorje, ne privlačijo lepe oči vidcev. Človeško se to torej ne da razložiti.

Je vzrok hudič? Glavna zna-

čilnost Medžugorja je spoved, h kateri pristopa ogromno ljudi. Kaj je spoved? Kot spovednik te odvežem ... od česa? Od greha in od hudiča! Bi mar hudič pošiljal ljudi v Medžugorje, da bi jih spovedniki tam odvezali od njega? To je nesmisel (absurd).

Medžugorje lahko torej prihaja le od Boga. Znamenja, da je na delu Bog, so številna spreobrnjenja.«

Iz Glasnika Kraljice miru

Troje pričevanj v tedniku Družina

Takole je poročala *Družina* o slovenskih velikonočnih romarjih s konca aprila lanskega leta: V nedeljo jutraj je v cerkvi sv. Jakoba posebej za slovenske romarske skupine vodil somaševanje župnik Niko Rupnik iz Sočerge. Romarjem je priporočil, naj bodo doma in v svojem okolju »žive priče vstalega Kristusa, na daritveni oltar pa naj položijo vse, kar je potrebno ozdravitve«. - Jezuitski pater Tomaž Mikuš pa je svoji romarski skupini dejal, naj se oklene duhovnih temeljev Medžugorja: molitve, spo-vedi, evharistije, Svetega pisma in

posta. To je tisti pravi 'čudež', ki že petindvajset let privablja in duhovno spreminja številne romarje, tudi slovenske (*Družina*, 7. maja 2006).

- »Bil sem tam, pa se ni nič zgodilo...« Koliko jih tako razočaranih zapusti Medžugorje, saj gredo tja, da bi videli čudež. Videli in slišali Marijino prikazovanje. Pa so videli le kamenje, množico romarjev, v cerkvi pa še misliti ni bilo, da bi dobili prostor... In prav v tej množici je skrivnost, ki se ji niso odprli: doživljali so čudež molitve, pa niso dojeli, zato so ostali prazni. Človeka, ki pa je odprt za molitev, Medžugorje ne more razočarati. Ko doživiš to množico jezikov vsega sveta, ki moli rožni venec, ko zazveni slavnostne pesmi v

številnih jezikih in postaneš s svojo slovensko molitvijo del te družine, se te nekaj dotakne - če si le pustiš blizu (*Družina*, 28. maja 2006).

- Junija so obiskali Medžugorje tudi romarji iz Šmartna v Tuhinjski dolini pod vodstvom župnika Jožeta Razingerja. Na avtobusu so si delili svoja občutja, vtise, piše *Družina*, vseh pa se je še posebej dotaknilo pričevanje še ne desetletnega Mateja Vrankarja, ki je povedal: »V Medžugorje sem šel zato, ker mi je tam všeč. Sem pa slišal, da tja hodijo sami verniki, in sem spoznal, da moram tudi jaz moliti in ne samo poslušati!« ... Njegova izkušnja bo zagotovo spodbuda tudi za starejše od njega (*Družina*, 16. julija 2006).

»DELAVCI V GOSPODOVEM VINOGRADU«

Mr 20, 1

To je skrivnost milosti: nikoli ni prepozno.
François Mauriac

Od kdaj delaš v Gospodovem vinogradu?
Ali že od jutra, ko si v mladostnem zanosu odkril lepoto Kristusove resničnosti?

Ali mogoče od poldneva, ko si življenje že spoznal in si se o pomenu krščanskega nauka za posledinega človeka in za družbo že sam prepiral ...

Mogoče si prišel v Gospodov vinograd šele popoldan, ob uri

bridkosti in razočaranja, ko si spoznal razliko med zlatom in prahom in si slednjič doumel, kaj

edino v življenju velja.

Mogoče pa si stopil v vinograd šele v zadnji uri kot starček in si šele ob misli na lastno bližajočo se ti smrt začel verovati v Njegovo smrt in v Njegovo vstajenje.

Ni odločilno, od katere ure si pri Jezusu. **Važno je samo, da ga odslej ne boš nikoli več zapustil.**

Mogoče pa še nisi stopil v Gospodov vinograd? Mogoče zdaj prvič slišiš zanj? Mogoče se obotavljaš vstopiti?

Ali veš, da bo danes - kakor vsak dan - darovanih več kot 400.000 maš, da bo vsako sekundo pet povzdigovanj, in da se vsega tega lahko udeležiš v mislih tudi ti, in da boš tudi ti deležen vseh teh milosti, samo če vstopiš ...

Grozdje zori. Pohiti!

Iz knjige Mozaik

BREZ RESNICE NI ČASNIKARSTVA, TEMVEČ PROPAGANDA

MADRID, 23. januarja 2007 (ZENIT.org-Veritas). - Joaquín Navarro-Valls, direktor Informativnega urada Svetega sedeža skozi 22 let, je ta torek prejel na sedežu Španske škofovske konference nagrado »Bravo!«, ki jo podeljuje vsako leto Komisija za medije družbenega obveščanja te ustanove.

Nekdanji vatikanski uradni poročevalec, ki je prejel »posebni Bravo! za njegovo življenjsko pot in dosežke«, je bil določen, skupaj s Joaquínom Luisom Ortega, »Bravo! za tisk«, da se v govoru zahvali v imenu vseh odlikovancev.

Med disertacijo se je Navarro-Valls spomnil prejšnjega obiska Škofovske konference, ko je spremljal Janeza Pavla II. na otvoritev sedeža te cerkvene hiše, in zatrdil, da je v svojem dolgem poklicnem obdobju, ko je bil v službi Svetega sedeža, veliko več prejemal kakor dajal.

Izvedenec je zatrdil, da je »za vse vrste komunikacijskih sredstev« problem v tem, »da sploh imajo kaj povedati«, in je smatral za »komunikacijsko tragedijo na svetovni ravni« napore, ki so storjeni zato, da se nekaj pove in doseže prostor v nekem časniku, da se

izumi nekaj, česar ne verjamemo.

»Časnikarska komunikacija ne sme biti drugo kot prenos izkušnje, ki jo ima nekdo za resnico; brez te izkušnje ni komunikacije. **Kadar ne verjamemo, da je komunikacija resnica, to ni časnikarstvo, temveč propaganda**«, je zatrdil Navarro-Valls.

V tem kontekstu je poudaril, da v svojih letih udejstvovanja kot direktor Informacijskega urada Svetega sedeža nikoli ni usmerjal svojega dela v to, da bi »vzbujal pozornost javnega mnenja«, pač pa je stremel za tem, da »pričakovanj«, ki jih je imelo javno mnenje, »ni razočaral«, najmanj pa, da bi jih ustvarjal.

Ob koncu slovesnosti se je Navarro-Valls na kratkem srečanju razgovoril z nekaterimi časnikarji, ki so se udeležili predaje teh nagrad, o nekaterih teh idejah in pojasnil, kakšen vpliv ima na način komunikacije centralna tema, ki jo zastavlja moderna družba ali svet, na katerem »vemo o vsem«, ne vemo pa, »kaj je človek«.

Za bivšega poročevalca je ta »zmeda o naravi človeškega bitja« razvidna v načinu, kako se rešujejo mnogi problemi, pa tudi, kako se obravnava splav ali eutanazija. V tem smislu se je vprašal, kako je mogoče reševati probleme ali snovati zakone, »če se ne ve, kaj je človek«.

Navarro-Valls je branil potrebo po »antropološkem premisleku«, ki bi osvetlil mnoge debate in presenetljiva napredovanja.

Nazadnje in v zvezi z verskim obveščanjem je govoril izključno o »profesionalnosti« in dodal, da tako kot se zahteva od časnikarja, ki poroča o športu, da ve, kaj je šport, in da pokaže nekaj »smisla« za svoj posel, prav takšno kompetentnost je treba zahtevati od tistega, ki poroča o življenju Cerkve.

NAŠ KOMENTAR

Podobno kompetentnost smemo zahtevati tudi od ljudi, ki pišejo in učijo zgodovino. »Kadar ne verjamemo, da je komunikacija resnica, to ni časnikarstvo, temveč propaganda,« je osnovna misel gornjega članka. Lahko tudi rečemo: »Brez resnice ni zgodovinskega pisanja, temveč propaganda.«

Kdaj se bodo zavedli v Sloveniji razni zgodovinarji, ki npr. pripravljajo šolske učbenike ali pišejo o življenju slovenske Cerkve v času pred revolucijo? Kdaj bo tudi naš narod, po svetopisemskih besedah, »resnica osvobodila«?

Stane Snoj

PISMO ZA PRIMORSKI
TEDNIK 'NOVI GLAS'

Z OKREPLJENO OF V NOVO TISOČLETJE!

Novi glas je 5. januarja 2006 pod naslovom 'aktualno' objavil slavnostni govor predsednika DZ Cukjatija ob dnevu samostojnosti in enotnosti, ki ga je imel 23. decembra 2005 na državni slovesnosti v Cankarjevem domu v Ljubljani. Čeprav je prišla ta številka vašega lista z govorom gospoda Cukjatija meni v roke šele eno leto kasneje, je tema še vedno aktualna. Zakaj? Zato, ker njegov govor razblinja meglo, ki je zajela Ljubljano in Slovenijo po padcu berlinskega zidu. Potrjuje, da je bilo v Sloveniji tedaj konec komunističnega režima, ne pa mita Osvobodilne fronte, ki mu je pripravila pot.

Ozrmo se v zgodovino. Vemo, kdo so sestavljali Osvobodilno fronto in kdo je imel v njej glavno besedo. Vemo tudi, kdo se ji je zoperstavil in zakaj. Med njimi je bil tudi škof Rožman, ko je zatrdil, da tisti, ki morijo Slovence, ne morejo biti osvoboditelji. Jasno je povedal,

ODMEV NA DRAGO 2006

da je krvava revolucija zločin, pa naj nastopa pod še tako lepim imenom. Zato je bil po osvoboditvi proglašen za vojnega zločinca. To je škofu Rožmanu samo v čast, danes, po zlomu komunizma pa bi bilo lahko razvidno vsakemu, ki trezno in svobodno razmišlja. Ljudje, ki vodijo RS, tega očividno niso zmožni! Imajo pa tudi zelo slab spomin. Pozabljajo, da brez komunističnega kolapsa Slovenci ne bi imeli svoje države, prav kakor tudi niso sposobni odkriti in obsoditi zločincev, ki so Slovenijo spremenili v eno samo pokopališče; primanjkuje jim celo poguma, da bi velikemu škofu, ki je prav učil in pravočasno svaril pred nevarnostjo komunističnega nasilja, vrnil čast, niti zdaj po 15 letih samostojnosti.

V Cukjatijevem govoru lahko beremo, da so bili komunisti že 1933. za osvoboditev in združitev slovenskega naroda! Ker govornik pri tem ni omenil nobene druge stranke, je insinuiral, da so bili komunistični internacionalci edini branilci slovenstva, kar je res svojevrsten pogled na našo preteklost.

Če bi gornjo misel razvijali naprej, bi prišli do zaključka, da je medvojna OF izvajala le komunistični nacionalni program, da med tujo okupacijo sploh ne moremo govoriti o revoluciji, o kateri je govoril 'katoliški tabor' s škofom Rožmanom na čelu! V takem primeru seveda ne preostane drugega, kot da spravijo vse žrtve revolucije pod nalepko naivnih zapeljancev, medtem ko naj ostanejo njih krvniki še naprej in do konca časov zaslužni 'heroji'.

Žal, gospod Cukjati ni edini, ki tako misli. Po 45 letih 'znanstvenega' pranja možganov in blatenja Cerkve poznajo verniki v Sloveniji komunizem in druge totalitarizme manj kot smo jih poznali pred vojno. Zato se novi Osvobodilni fronti obeta krasna bodočnost, saj jo bodo vodili, namesto revolucionarnih 'proletarcev', njihovi nasledniki: bogati in za novo demokracijo 'zaslužni' kapitalisti!

Stane Snoj, Buenos Aires

Na študijskih dnevih Draga 2006 me je vsebina sobotne okrogle mize »Slovenci v vrtincu naglih družbenih sprememb«, ki so jo oblikovali pretežno psihologi, dokaj razočarala in tudi prizadela, zato sem spravil na papir nekaj gradiva za razmišljanje.

Trditev, da v sistemu vrednot sodobnih Slovencev ni sprememb, je v nasprotju z realnostjo, logiko in družbenimi zakonitostmi:

Prvi pretres (1941) je zamajal 1., 5. in 8. božjo zapoved, 2. in 3. zapoved pa sta padli sami po sebi.

Namesto Boga smo častili »Tita in Partijo«.

Ubijanje je postalo herojstvo.

Z lažjo so komunisti prišli na oblast in laž je bila sredstvo oblasti.

Domovinska vzgoja pa je bila: »bratstvo in edinstvo jugoslovanskih narodov« ter proletarski internacionalizem.

Drugi pretres (1991) je zamajal še 6., 7., 9. in 10. božjo zapoved.

Prekinil je češčenje Tita in partije ter na ponudil »zlato tele«.

Omilil je vse zapovedi: dovoljeno je postalo vse, kar ni z zakoni prepovedano.

Za človekovo popolno srečo pa so ponudili seksualne dobrote vseh vrst.

Domovinska vzgoja se je usmerila k multikulturnosti in boju proti ksenofobiji.

Ali ne velja več, da je vzgoja taka, kot je družba, in da so generacije take, kot je vzgoja?

Ali načrtna (šolska) in nenačrtna (TV, revije...) vzgoja nima nobenega vpliva na sistem individualnih in splošnih družbenih vrednot?

Ali način življenja ne spreminja načina mišljenja?

Nekaj je imel tudi marksizem prav, ko je trdil, da se z ideološkimi in družbenimi spremembami spreminja tudi odnos do vrednot, saj smo ves čas »kovali novega človeka«.

Realnost potrjuje, da so posledice razvrednotenja vrednot ogromne:

Razpad družine. Malo zakon-

skih zvez, veliko razporok. Malo rojstev.

Duševne krize. Uničujoče omeje. Samomori.

Kritični medsebojni odnosi. Zaklenjeni stanovanjski bloki. Varstveniki v šolo. Negotovost na cesti.

Indiferenten odnos do domovine in do vseh narodnih vrednot.

Ali ni kriterij resnice stvarnost (praksa)?

Tako, kot so govorili ob okrogli mizi, se govori, ko se noče, da bi se kaj spremenilo.

Iz Ave Maria

Iz Rebulovega dnevnika
Iz partiture življenja

FRENK JERMAN

Petek, 15. junija 1979

Izjemen večer v našem društvu: obisk iz Bariloč, izpod Andov: g. Franc Jerman z ženo gospo Lučko Kraljevo.

Katera slovenska odiseja se da primerjati s tem, kar je g. Jerman, ta jedri Gorenjec, doživel od Dol pri Ljubljani do Andov? Žal ni prostora ne časa, da bi ga mogel zaustaviti v njegovem deročem pripovedovanju. Preostane mi samo to, da si skušam prestreči v spomin posamezne momente te edinstvene usode.

Ruska fronta, partizanstvo, delo v partizanski tiskarni (kjer partiji neki večer rečejo: »Zdaj pa stopi ven, Črtomir, ker se bomo mi pogovorili.«). Pobeg domov, tam domenjena domobranska ugrabitev, domobranec v Domžalah brez vojaških akcij. Med umikom v maju '45 ga pod Ljubeljem partizani blokirajo, a s plezanjem čez Košuto se reši v Vetrinju. Je eden od tisočev, ki jih čakajo brezna Kočevskega Roga. V Slovenjem Gradcu do-

živi znani divjaški sprejem, a ko ponoči kolona maršira ob Mislinji, pobegne. Spet je noč, ko v bližini doma pade v zasedo. Domači ga ne izdajo kljub grožnji s streljanjem, dokler komandant ne ukaže s strelji prešihati seno, v katero je zarit. Tedaj mati zakliče: »Franc, pridi ven!« Zvežejo ga za voz, ki ga vodi sestra osem kilometrov do Domžal. Pobeg iz kleti, v katero so ga zaprli, je bil nov čudež. »Spraševal sem se ob ograji,« se spominja, »kdo tako razbija bum bum bum. Pa je bilo srce.« Pobegnil je k znancem v neko drugo seno, se čez mejo pretolkel v Avstrijo, na Grossglocknerju srečal argentinske smučarje in se odločil za Argentino.

V Bariločah ima gostišče, tri sinove je imel v smučarski reprezentanci Argentine, a o tem slovenski tisk doma ni črnil.

Mi je povedal vse? Kje pa! Tako skušam sam kaj pomagati.

»Kakšne barve so skale v Andih?« vprašam.

»Rdečkastosive.«

»Gozdov pa nimate.«

»Pa kakšne! Samo drugačne. Sem sredi gozdov.«

»Gob pa ni! Jurčkov!«

»So, kjer so smreke.«

»Dosti strupenih kač?«

»Nobene. Tudi strupenih gob ni. Niti strupene rastline.«

Kaj me je od vse te pripovedi najbolj pretreslo?

To, kako so vrnjeni domobranci, ko so pod udarci šli skozi Slovenj Gradec, peli evharistične pesmi (»Fantje, danes je Rešnje telo, zapojmo kaj!«).

»Pa je kdo izgubil vero, ko vas je Bog na videz zapustil?« se glasi še eno vprašanje.

»Da bi jaz vedel, nobeden,« odgovori. »Bila je čudovita vdanost.«

MARIJA, MATI EVROPE

Mislím, da skoraj vsi Evropejci vedo, kaj se je zgodilo: večini držav članic Unije je bilo ljubše, da se v Preambuli evropske ustave pozabi na zgodovinsko dejstvo, da ima Evropa krščanske korenine.

In da bi bila ta potvorba zgodovine bolj boleča, so na vsak način hoteli v njej spomniti na dejstvo, ki je mnogo manj pomembno tako z vidika časa dogajanja kakor z vidika njegovega pomena za človeka: razsvetljenstva, gibanje v 15. stoletju, ki je verjelo, da bo lahko rušilo vse človekove probleme samo z lučjo našega razuma, brez pomoči vere.

Krščanstvo pa, ki se je začelo pred dva tisoč leti, je Evropi dalo možnost za pozornost do vsakega človeka: neposredno ali posredno je odpravilo suženjstvo, dalo je pobudo za ustanavljanje bolnišnic in zavetišč za reveže, ostarele in otroke, pospeševalo je razvoj kulture (ki so jo prenašali iz roda v rod predvsem benediktinci), cenilo je človeško delo in navdihovalo umetniška dela slavnih slikarjev, kiparjev, pesnikov, skladateljev ...

Zdi se, da je ideološki laicizem mnogih evropskih držav zdaj dobil premoč nad zgodovinsko resnico, torej tudi nad Kristusom, ki je skozi toliko stoletij dvigal ljudi našega kontinenta.

Toda, tako kot vedno, če človek ne sprejme Boga (prim. Jn 1,10-11), se Bog vedno prikrade v svet, da bi ga lahko rešil!

Tokrat je Evropa hotela izključiti Kristusa, toda Kristus ni prepustil Evrope njeni usodi. Prišel je skrivaj, tako kot v Betlehemu, po milini svoje Matere!

Najbrž le redki poznajo naslednje dejstvo. Marija je stopila v Evropo po

svoji zastavi, modri zastavi z vencem dvanajstih zvezd.

V Razodetju 12,1 beremo: »Na nebu se je prikazalo veliko znamenje: žena, ogrnjena s soncem, in luna pod njenimi nogami, na njeni glavi pa venec dvanajstih zvezd.« In ne smemo misliti, da gre za slučaj.

Po teh svetopisemskih besedah so oblikovali čudodelno svetinjo, zelo znano znamenje pobožnosti do Brezmadežne.

Oblikovalec evropske zastave Arsène Heitz je nosil okoli vratu to svetinjo in pri njej dobil navdih za svojo risbo, čeprav iz znanih razlogov ni razkril njenega izvora.

In potem je Bog sam dopolnil delo: Evropska ustava določa, da število zvezd ostaja dvanajst in se ne bo nikoli spremenilo neglede na število držav Unije.

Kakor da še ne bi bilo dovolj, so zastavo 'slučajno' sprejeli na zelo pomenljiv dan: osmega decembra! Na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja!

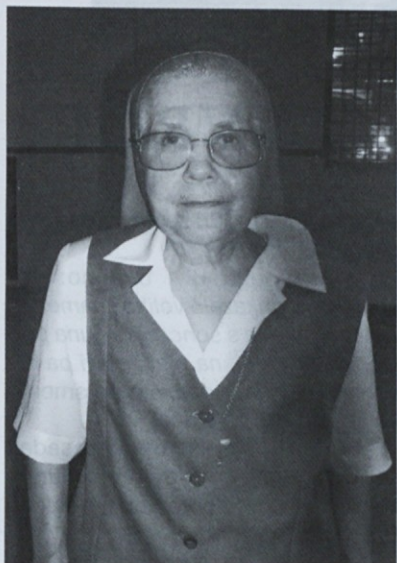
Na koncu bi lahko rekli, da je Evropa rekla Bogu ne, toda Bog je Evropi rekel da. Po veri nekega slikarja in po drugih posegih Božje previdnosti. Bog se je 'prithotapil' v Evropski svet, z milino in močjo svoje Matere, ki torej postane, ne da bi njeni otroci to vedeli, Mati Evropske unije.

Sicer pa že kristjani (katoličani, pravoslavni, protestanti, anglikanci), ki se imenujejo po Kristusu, na različne načine spominjajo na njegovo ime, vsaj na genealoški ravni.

Toda nobeni mami ne morejo biti dovolj samo genealogije; ljubeča Marijina navzočnost bo vedno dejavna, v dobro vseh kristjanov, v dobro vse Evrope!

A. R. - Prevedla A. Beniger Smrdel

50 let redovnega življenja salezijanke KRISTINE LUŽOVEC

Rojena sem bila na Zgornjem Brniku v številni in globoko verni družini. Maja leta 1945 smo bežali od doma in se zatekli na Koroško, preden so naše kraje zasedli partizani. Po treh letih življenja v begunskih taboriščih v Avstriji, v Lienzu in Spittalu, smo se izselili v Argentino.

Glede mojega redovnega poklica se spominjam, da sem imela že kot otrok željo, da bi se izročila Bogu. Ne morem opisati podrobnosti, iz katerih bi bila razvidna ta moja želja iz mladih let.

Ko sem zvedela, da moja sestra Rezka želi postati salezijanka, sem se odločila tudi jaz za družbo hčera Marije Pomočnice, da bi se posvetila mladim. Prvi problem so bila moja mlada leta, za starše premlada leta, ko sem jih prosila dovoljenje za vstop v družbo. Ker je prav moj ata večkrat zagotavljal, da bosta z mamico srečna, če bomo otroci veseli v svojem poklicu, sem se 'prišla' teh njegovih besed in dosegla, da sem stopila v družbo pri petnajstih letih.

V letih formacije sem spoznavala delo in duh družbe hčera Marije Pomočnice. Z veliko hvaležnostjo se spominjam sreče, ki sem jo doživela

ob prvih zaobljubah. Mislim, da me je z njimi dobri Bog pripravljala za vse življenje.

Večji del svojega redovnega življenja sem poučevala dekleta zadnjega letnika ljudske šole. Zelo sem uživala pri tem delu, ki je zahteval polno predanost vzgoji ter veselje in prijateljski odnos z učenkami.

V obdobju, ko sem bila ravnateljica šole, sem se posvečala učiteljicam, staršem in učenkam, posebno tistim, ki so najbolj potrebovale osebno pomoč. Vedno sem namenjala svoj čas tistim, ki so imele probleme z učenjem. Tega darovanja, ki me je najbolj osrečevalo, sem se naučila od svoje mame. Za prvi rojstni dan redovnega življenja mi je mama napisala sledečo misel: »*Molim zate, da bi bila srečna, da boš lahko veliko dobrega storila.*« To sem si vzela kot popotnico za življenje.

Moje najljubše delo je bilo poučevanje verouka v šoli, ko sem kot katehistinja spremljala tudi starše pri vzgajanju njihovih otrok v veri. V tem smislu je bila najlepša družinska kateheza. To delo sem opravljala v raznih hišah naše inšpektorije. Kadar se s starši ali z dekleti srečamo, obujamo spomine na tiste lepe čase.

Luževčevi, od leve: Ivan, salezijanec in župnik, jubilanika Kristina, Mira, Terezka, jubilanika leta 2005, Julka in Anica. Foto: Stane Snoj

Nekaj posebnega je bila zame 25. obletnica mojega redovnega življenja. V tistem času sta moja starša že odšla v večnost. Spominjam se velikih priprav na to slovesnost, ki je bila najprej v inšpektorialni skupnosti, nato v moji redovni skupnosti in nazadnje v župnijski cerkvi. V meni se je začelo nekaj dogajati. Veliko sem trpela in se nisem čutila vredna tistega slavlja. Čez čas sem prišla do spoznanja, da je hotel dobri Bog slaviti v meni svojo potrpežljivost in vso svojo ljubezen. Potem sem bila znova srečna in hvaležna Bogu!

Zame je bilo pomembno tudi obdobje osmih let, ko sem bila odgovorna za izdajanje katehetske revije z naslovom Didascalia. Tudi takrat sem se zelo obogatila zaradi oseb, s katerimi sem delala.

Nekaj nepričakovanega je bilo

V sredo, 24. januarja, na jubilejni slovesnosti v Kolegiu Marije Pomočnice na cesti Yapeyú v Buenos Airesu.

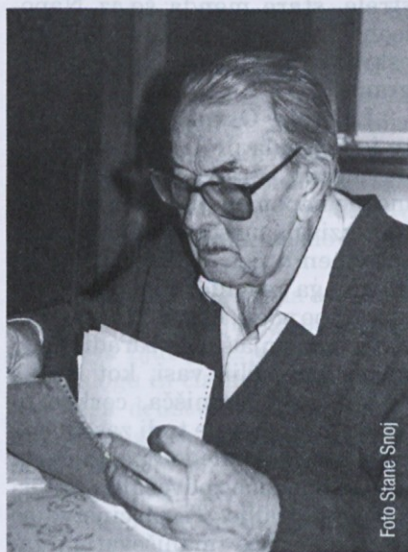

Polje, kdo bo tebe ljubil...

ERNEST HIRSCHEGGER (5)

Napad na postojanko 'vaške straže' (VS)

V noči od 21. na 22. oktober 1942 – kakor sem že omenil – so na postojanko 'vaške straže' prišli prenočevat starejši možje, med njimi Govše, Bezljaj, Kukovica, Kočar, Dovč in Močilnikar. Govše je moral oditi na nočno izmeno v tovarno. Pred ograjo postojanke ga zgrabijo trije partizani. Močan, kot je bil, se jih je otresel in se vrnil ter povedal, da se pripravlja napad na postojanko. Razen imenovanih je ostalo za straže le malo mladih, ker so šli v patrole. Partizanov je bilo 200, kot smo pozneje zvedeli. Začelo je deževati; v škodo njim, našim v korist. Skušali so zažgati Prosvetni dom skozi okno skladišča potrebščin za gledališke predstave. Na vzhodni strani igrišča je bila ograja s tanjšim zidom, ča je bila ožja z bodečo žico, kakih 35 metrov razdalje od stavbe. Začelo se je obojestransko stre-

ljanje. Naši so imeli eno samo strojnico, grško Hochis. Delovala je brezhibno, kot še nikoli. Z njo je streljal Milan Holozan. Za ograjo je obležalo sedem mrtvih, več ranjencev so odnesli. Pod oknom smo zjutraj našli še enega z odprto lobanjo in s steklenico-kijantarico bencina, ki bi jo moral vreči skozi gorečo okno. Pozneje so umrli še štirje ranjeni partizani.

Tisto noč sem bil doma, 300 metrov od postojanke. Za ograjo blizu okna je od časa do časa počil strel. Tam je stal in streljal partizan. Počitka ni bilo, saj se je slišalo streljanje okoli postojanke. Od naših ni bil ranjen nobeden. Postojanka se je rešila.

Dne 8. decembra 1942 so se fašisti iz Zaloga domislili napraviti kratek 'izlet' v dolino Sadinje vasi, oddaljene kakih 8 kilometrov. Namen: naropati zase nekaj priboljškov s tatvinami pri kmetih. Ker smo poznali njihove navade, smo se jim ponudili za spremstvo in kažipot. Vedeli smo tudi, da je v dolini taborišče partizanov... V primeru spopada z njimi bi verjetno zažgali vas in pobili nedolžne, kajti partizani bi prej

zbežali. Skušali smo preprečiti, da se to ne bi zgodilo.

Ko pridemo tja, je bilo nekaj streljanja iz gozda in še več od fašistov v vas. V tem spopadu je padel naš fant Drago Holozan in bil pogrešan en fašist. Tako smo se vrnili žalostni, vendar požiga vasi ni bilo. Pozneje smo našli Dragotov grob in truplo pokopali v Polju.

Pohod in preiskovanje gozdov

Dne 15. maja se je zbralo moštvo vaških straž iz Polja, Dobrunj in Bizovika za skupen celodnevni pohod skozi gozdove teh hribov vse do Zaloga. Našli so več izpraznjenih partizanskih taborišč, različne predmete in tiska. Popoldne tega dne so dospeli do kamnoloma v zaloškem hribu in se ustavili v tako imenovani Mrzli dolini. Utrujeni so sklenili končati pohod, ko je nekdo brcnil v pločevinasto škatlo, ki pa je trdno obstala. Ko so zrahljali prst okoli nje, se je pokazal lesen pokrov, ki so ga odkrili, in spodaj jama. Že omenjeni M. Završnik, bivši partizan, je zaklical v rov svoje ime, povabil te, ki so morebiti notri, naj se vdajo, ker so obkoljeni, in da se jim jamči življenje. Ker ni bilo odgovora, je napisal listek s ponovno zahtevo po predaji. Za odgovor pa je priletela ročna granata, ki je ranila Rikota Simonetija v sence. Na ponovno zahtevo predaje je počil strel iz puške. Ta rov je imel še drug vhod pod bregom ob studenčku. Trije naši so odprli vrata in slišali več strellov. Našli so štiri mrtve, nam dobro znane Viktorja Močilnikarja, Hinka Ocvirka, Ivana Bitenca in Egidija Severja. Prvi trije so imeli strel v tilnik, Sever pa v čelo. Ta je bil prvak tega skrivališča, ki tovarišem ni dovolil predaje. Med najdenimi papirji je bil Sever opisan kot vodnik. Ta rov je služil

moje novo delo na nunciatu v Argentini, kjer sem bila odgovorna za arhiv. To moje delo pa je prekinila avtomobilska nesreča, v kateri sem se poškodovala. Danes si pomagam z ortopedskim steznikom, ki mi je v oporo pri pokončni drži. Kljub vsemu sem lahko še vedno odgovorna za pastoralo v šoli.

Ob zlatem jubileju mojega redovnega življenja, ki sem ga obhajala 24. januarja v Buenos Airesu, slavim Boga. Prav iz srca sem mu hvaležna za življenje, za našo lepo družino in za veliki dar redovnega poklica hčere Marije Pomočnice. Upam, da se bom nekoč večno zahvaljevala Gospodu, ob spremstvu naše nebeške Matere Marije Pomočnice, za njegove neskončne milosti!

Sestra KRISTINA LUŽOVEC

za neko kurirsko postajo, kamor so hodili sli iz brigad in od tod odnašali poročila. Na seznamu so bila še tri druga imena: Brata Adolf in Franci Boben ter Ivan Černe. Mene, ki sem ostal v Polju, so obvestili o ranjenem Simonetiju in o dogodku. Odhitel sem na ta kraj in pomagal nakladati mrtve na voz pod strmino. Pripeljali smo jih v Polje in obvestili svojce za pokop.

Kakor vedno, so nas dolžili kot 'bele morilce'. Po tem dogodku se je zglasil omenjeni Černe, povedal, da so malo prej iz rova zbežali on, Adolf in Franci. Dohitel jih je Sever, ustrelil oba, on pa je zbežal. Naša patrولا je takoj šla iskat ona dva. Našli smo oba skupaj. Tudi ta dva smo predali svojcem.

Drug pomemben dogodek se je odigral pri Bezlajevi hiši v Zgoranjem Kašlju. Oče je bil eden tistih, ki so hodili prenočevat na postojanko. Neki večer je spet prišel in prosil, da bi mu dali nekaj granat, ker to noč hoče ostati doma. Prav tisto noč pa so hišo obkolili partizani, razbijali po vratih in zahtevali, naj odpre in se poda. Vedoč, kaj to pomeni, je iz gornjega okna hiše vrgel dve granati med gnečo napadalcev. Bilo je več ranjenih, med njimi tudi njihov vodnik. Dva Bezlajeva sinova sta pozneje pristopila k domobrancem. Oba pa sta padla v bojih. Po končani vojni so oče, mati, starejši sin Jože in hčerka Francka ostali doma, medtem ko smo se mnogi podali na pot v begunstvo. Očeta so zaprli in ga do smrti mučili.

Maščevanja se nadaljujejo

Ko je število nedolžno pobitih rojakov v 'Ljubljanski provinci' doseglo 1500 žrtev in italijanska oblast ni zadostno skrbela za javno varnost, je po čutu silobrana vzniknila samodejna volja lastne obrambe proti komunističnemu nasilju. Prva skupina oboroženih fantov in mož se je sestala 17. julija v hribovski vasi v Šentjoštu. Druga takšna vaška straža se je ustanovila v Polju. Najprej tajno, saj je bilo pod smrtno kaznijo civilom prepovedano imeti orožje, ko je kmalu nastalo še več drugih

straž, odslej imenovanih vaške straže, je bila tuja oblast postavljena pred dejstvo in jo uradno priznala z imenom Milizia volontaria Anticomunista (MVAC). Dali so nam nekakšne uniforme, zelo dolge puške na tri posamezne strele, stare menda še iz Napoleonovih časov. Zagotovili so nam oskrbo hrane in streliva ter ročne granate.

Lažniva Osvobodilna fronta se je bojevala proti okupatorju le navidezno. Vršila je samo posamezne nepomembne sabotaže in s tem izzivala maščevanje sovražnih zasedbenih čet. Edini cilj KP je bil zmaga revolucije in polastitev oblasti po vojni, brez ozira na žrtve in povzročanja škode zaradi ropov in požigov celih vasi, kot Hinje, Žužemberk, župnišča, cerkve in šole. Isto so počele tudi zasedbene čete, streljale nedolžne talce in moške množično odvažale v 'internacijo' v Italijo. Ta zločinstva so se začela vidno zmanjševati po zaslugi vaških straž.

Treba je pripomniti, da večina partizanov niso bili prostovoljci, temveč prisiljeni ali z zvijačo privabljeni. Mnogi so se zatekli pred italijanskimi blokadami v gozdove, tam pa so jih partizani prisilili, da so morali ostati pri njih. V februarju 1943 se je pripravljala obirnejši pohod proti tem morilskim tolpom. V našem okolišu je bil pripravljen italijanski bataljon z mulami in orožjem. Poiskali smo poveljstvo v restavraciji. Kakor vedno, smo slutili, kakšne usodne posledice bodo trpele vasi in vaščani. Poveljniku smo kot poznavalci krajev in razmer ponudili naše sodelovanje. Sporazumeli smo se. Nam dvanajstim so dali čelade, puške in strelivo. Odšli smo skozi vas Zadvor, nato dalje po ravnini in potem po bregu navzgor. Prva hiša, ki naj bi jo preiskali, je bil prej dom naše matere, zdaj last sorodnikov, med njimi trije moji bratranci Jože. Miha, Pavel in sestrična Justina; žal vsi na partizanski strani. Naslednji vasi Češnjice in Zagradišče smo mogli obiti brez posebnih težav, ker smo Italijanom zagotavljali, da so ljudje teh krajev utrpeli že več napadov ropanja in nasilja od parti-

zanov. Z nami je hodil že omenjeni bratranec Mirko Završnik, ki je od partizanov pobegnil in dobro poznal kraje, kjer so često taborili partizani. Mi dvanajsteri smo ves čas pohoda hodili na čelu bataljona. Tudi ko je pot vodila navzdol. Ta se je ob robu gozda ustavil v zasedi, mi pa hodili čez travnik proti vasi Podlipoglav. Tudi to vas so partizani večkrat zasedli, seveda tudi kradli. Do vasi je bilo kakih 100 metrov; ko smo se vasi približali, je zaregljala strojnica na nas. K sreči ni nikogar ranila. Partizanov pa v vasi ni bilo, odšli so pred dvema dnevoma. Ta, ki je streljal, je bil terenec, vaški zaupnik. Znano je, da so komunisti imeli dobro vohunsko zvezo z Italijani in so bili vedno pravočasno obveščeni, kdaj bo pohod. To streljanje je postalo usodno, kajti bataljon se je spustil v 'napad' na vas, pričel požigati in krasti. Obupani vaščani so spuščali živino iz hlevov in skušali gasiti. Prav to se je zgodilo, kar smo mi hoteli preprečiti. Vas je bila eno samo pogorišče.

Komunisti so nas seveda obdolžili sodelovanja s sovražnikom. Ko se je to moštvo vrnilo v Polje, je posedlo po treh gostilnah, se napilo in najedlo in se šalilo z oponašanjem jokajočih žensk: »*Ježeš Marija, hiša gori!*« Vojaki so odšli ne da bi plačali, rekoč: »*Pa ga duce,*« to je Mussolini.

Zasedbene čete so se najrajši zadrževale v bližini njihovih utrd in se izogibali stikov z revolucionarji. Oddaljene italijanske postojanke so se iz več krajev umaknile in zasedli partizani ter proglasili za 'osvobojeno ozemlje'.

Kadar so komunisti zahrbtno umorili koga od slovenskih osebnosti ali člana Katoliške akcije, kot je bil dr. Marko Natlačen, duhovnik dr. Lambert Ehrlich, akademika Kikelj in Župec in več drugih, Italijani niso iskali morilcev, temveč so streljali nedolžne ljudi kot talce. Vedeti moramo, da je bil Mussolinijev fašistični namen Slovence iztrebiti in se polastiti dežele.

Žalostni mesec maj 1943

Bolezen žene Slavke, matere hčerke Jane, roj. 11.X.1940, in

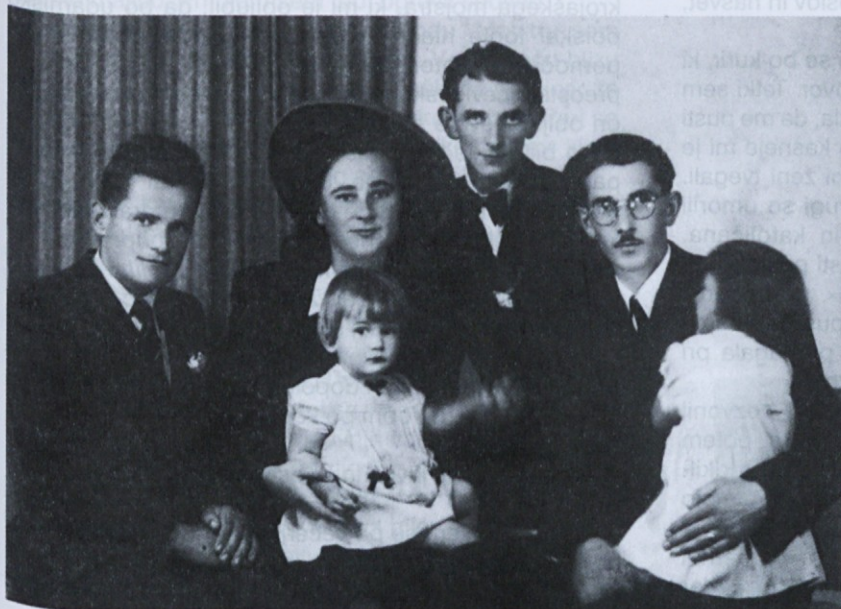
Poroka Ernesta in Marije Kosanc pri sv. Petru v Ljubljani – Poročil župnik Košmerl - 19.9.43 po vrnitvi s Turjaka in zapora v Ljubljano

Pavline, roj. 21.XII.1941, se je poslabšala, kljub ponovnemu zdravljenju v bolnišnici in skrbi dr. Debevca ter krajevnega zdravnika dr. Gregorčiča na domu. Takšna pljučna bolezen, TBC, je bila takrat sojena kot neozdravljiva, ko še ni bilo zdravil penicilina

in streptomicina. Bilo je tudi pomanjkanje primerne hrane. Tedaj sem bil deloven v domači vaški straži, vendar sem mogel obiskovati bolnico čestokrat podnevi, tudi ponoči, vendar v strahu pred partizani. Za Slavko je skrbela pomočnica Mariči Tomec. Mogoče bi bilo še zdravljenje v posebni gorski bolnišnici na Golniku, ki pa je bila na Gorenjskem v nemškem zasedbenem ozemlju. Za to bi bila potrebna prošnja in članstvo v nemški politični organizaciji. Tega pa niti ona ne jaz niti oče, čeprav nemškega pokolenja, nismo hoteli tvegati.

Neko nedeljo je prišla na obisk Slavkina prijateljica Kosančeva Minka iz Ljubljane, prej pa je bila v Zalogu in članica našega prosvetnega društva skupaj s Slavko in drugimi dekletji. Ko se je poslovila, me pa Slavka vpraša, kaj bom storil, ko bo ona umrla. »Nič,« sem odgovoril, »zato ker ne boš umrla.« Ona pa odvrne: »Ne smeš pustiti deklic, poročil se boš in to s tole, ki je bila pravkar pri meni.« Umaknil sem se, da ne bi več govorila o tem. – Bolezen je naglo napredovala, 12.V.43 je prišel je g. župnik Kette, da jo je obhajal. Naslednjo noč med 13. in 14. majem sem prebil pri njej. Kljub

Poroka Ernesta in Marije Kosanc pri sv. Petru v Ljubljani – Priče: Janez Grum in Rudi Hirschegger – Jana in Pavlina 3 in 2 leti stari iz prvega zakona

Ljubljana, Tromostovje 14.9.1943 - Minka Kosanc z mojima hčerkama Pavlino in Jano, ki jih je hotela posvojiti, če bi se jaz ne vrnil iz Turjaka, kot so govorili v Ljubljani. Jaz pa sem takrat že v novem domobranstvu v štabu v Št. Jakobski šoli in pohitel na dom k družini Kosanc, nakar je bila poroka.

odprtemu oknu je težko dihala. Nepričakovano se dvigne in sedé glasno vzklikne: »Joj, Marija, kako si ti lepa!« so bile zadnje besede.

Po pogrebu je za deklici skrbela Slavkina sestra Francka skupaj z Mariči, ta pa tudi ponoči, kadar me ni bilo doma. – Po treh mesecih me je povabil na pogovor naš župnik. Svetuje mi, naj se poročim in naj ne imam predsodkov zaradi ljudske navade, da naj se udoec ne poroči pred enim letom žalovanja. Živimo v izrednih razmerah, pravi, in naj mislim na obe siroti. Podobno kot on, mi je prigovarjal najožji prijatelj, malo starejši, Janez Grum, ko sva se pogovarjala o moji težavi.

Sel sem torej na obisk k Minikinim staršem, se mogel pogovoriti z njima, s sestro Lojzko in z Minko. Ker sva se poznala že iz društvenega življenja, ni bilo težave za iskren dogovor. – Po običajnih pripravah za poroko naj bi ta bila v nedeljo, 12. septembra, pri Sv. Petru v Ljubljani. Namen pa je preprečila usodna sprememba vojaškega stanja dne 8. septembra 1943.

Drugič dalje

Leto brez sonca

MARKO KREMŽAR (28)

BEG

Ne vem, kaj me je pičilo v petek, 25. oktobra, da sem se spet odpravil v šolo. Bil sem odločen, da se bom popoldne učil za izpite, ki so se pričeli naslednji ponedeljek, pa sem se premislil in odkrevsal v šolo.

Tu se je vse pripravljalo na volitve v šolski sekretariat. Že mi je bilo žal, da sem prišel izgubljat čas, ko stopi v odmoru pred uro ruščine, zaradi katere sem prišel, k meni neki dijak iz sosednjega razreda, ki sem ga poznal le na videz in mi šepne, naj grem zvečer po šoli na stanovanje gospe Velikonjeve zaradi važne zadeve. Posvaril me je, naj o tem molčim in izginil v vrvežu na hodniku.

Mračilo se je, ko sem tekkel, kolikor so mi noge dale, proti sv. Petru, kjer so v bližini živeli Velikonjevi. Bal sem se, da pridem v zavod prepozno.

Pri Velikonjevih sta me sprejeli domača gospa in teta Ela. Čakali sta me. Pismo od očeta. Tetka mi ga je izročila, pa se obzirno umaknila, da ga v miru preberem. Še predno sem ga prebral, sem vedel, za kaj gre. Spreletelo me je po hrbtu: ata mi je pisal, da smem zaupati kurirju, ki mi bo izročil pismo in ki me lahko pelje čez mejo na Koroško, če hočem ... Ker pa najbolje poznam razmere in tudi tveganje, ki bo z begom v zvezi, naj odločim sam. Naj storim tako ali drugače, bosta oba z mamo razumela. Pošiljata mi svoj blagoslov in nasvet, naj prosim Sv. Duha za razsvetljenje.

Gospa Velikonjeva mi je povedala, da se bo kurir, ki je pismo prinesel, vsak čas vrnil po odgovor. Tetki sem pismo pokazal. Molče ga je prebrala in rekla, da me pusti malo samega, naj v miru razmislim. Šele kasneje mi je prišlo na misel, koliko sta ti dve pogumni ženi tvegali. Ena je imela zaprte tri člane družine, drugi so umorili moža, pisatelja, zavednega Slovenca in katoličana. Kmalu po prihodu v Ljubljano so komunisti postavili dr. Narteja Velikonjo pred »ljudsko sodišče«, ga obsodili na smrt in nato umorili. Vdova je bila prepuščena sama sebi, z majhnimi otroki, a mi je vseeno pomagala pri tveganem pobegu, čeprav me prej ni poznala.

Ko je kurir, kateremu naj bi dal odgovor, pozvonil pri vratih, ga je gospa sprejela, me predstavila, potem pa sta se s tetko umaknili. Bil je mlad človek, redkih besed. Ni sedel. Stojte mi je povedal, da potrebuje mojo odločitev takoj.

Razložil sem mu, da nimam ne obleke ne primernih čevljev ne toplega perila, da ne morem iz zavoda, kadar

bi hotel, da nisem pripravljen ...

Mirno mi je dejal, naj sporočim gospe Velikonjevi do drugega dne, če hočem uiti ali ne. Kako pridem iz zavoda, je bila moja stvar.

»Če hočeš, boš ušel, če nočeš, ostani. Jutri do dveh popoldne je zadnji rok.«

»Kdaj moram uiti?«

»V nedeljo dopoldne, a uro in ostale podrobnosti boš izvedel, ko se odločiš.«

Poslovil se je in odšel. Kmalu za njim sem stekel v hladno noč. Ni bilo ne časa ne volje za pomenek. Tetko je skrbelo verjetno ne dosti manj od mene, a mi ni mogla svetovati. Odločitev bo le moja.

Tekel sem, da v zavodu ne bi opazili zamude. Kljub temu me je zeblo. Mrzel veter je bril, da je žvižgalo okrog ušes.

V zavod sem prišel ves premražen. Bil je petek zvečer. Vsi gojenci in vodstvo zavoda so bili že zbrani na tedenskem obveznem sestanku »Zveze mladine Slovenije«. Vstopil sem v polno dvoranico in ostal pri vratih, da ne bi opazili moje zamude. Ko je bil program zaključen, je upravnik kakor navadno vprašal, če ima kdo še kako željo ali vprašanje. Ne da bi prej dosti pomislil, sem dvignil roko. Ko sem dobil besedo, sem preko vse dvorane prišel ogorčeno razlagati upravniku Jagodiču svoj problem.

Povedal sem, da imam v ponedeljek izpit iz ruščine, da pa ne mislim iti, ker me v poletni delovni uniformi zebe, da v šoli ne kurijo in da se sošolci norčujejo iz moje obleke. Seveda je upravnik obljubil, da se bo za stvar pozanimal in jo ugodno rešil, a bil je petek zvečer in vse je kazalo, da do ponedeljka obleke ne bo.

Moral sem vpricho zbrane tovarišije ponovno pritisniti na socialistično vest zavodskega vodstva, predno se je omečila tovarišica sestra in obljubila, da mi bo na samo soboto zjutraj udarniško priskrbelo toplo perilo. Zahvalil sem se ji, a glasno omenil, da ne morem k izpitu v spodnjih hlačah, pa čeprav so dolge. To je ganilo krojaškega mojstra, ki mi je obljubil, da bo udarniško poiskal tople hlače in bluzo iz skladišča »ameriške pomoči«, o kateri sem takrat prvič slišal. Zdaj ni preostalo čevljarskemu mojstru drugega, kakor da je še on obljubil svoje sodelovanje. Med »ameriški čevlji«, ki so bili nekje v skladišču, bo poiskal zame primeren par v soboto popoldne. Spet sem moral razložiti, da potrebujem tudi čevlje že dopoldne, ker moram takoj po kosilu k nekemu tovarišu, s katerim se pripravljam na izpit iz ruščine. »Ne morem na cesto v toplih hlačah pa v sandalih,« sem razlagal. Zdaj ni nihče več presojal o logiki mojih argumentov, šlo je za vprašanje zavodskega ugleda. Mojster je obljubil svoj udarniški doprinos k moji obleki že naslednji dan dopoldne, hkrati pa je bilo jasno tudi prefektom, da bom po kosilu potreboval dovolilnico za izhod.

Vsem sem se javno in še osebno zahvalil in sestanka je bilo konec.

Navadno sem se po večerji še učil, ta večer pa sem se odpravil spat. Rekel sem, da me zebe. Res me je že ob sami misli na pobeg spreletaval mraz. Tuhtal sem:

»Kaj je bolje? Ostati - iti - ostati - iti ...«

Končno sem se odločil za iti, se umiril in zaspal. Naloga, ki me je čakala, se mi ni zdela več nemogoča. Ponovno sem spoznal, da je res poglavitno: hoteti.

Naslednje jutro v soboto, 26. oktobra, sem bil popolnoma miren. Pričel sem priganjati vse, ki so mi prejšnji večer obljubili obleko. Upravnik je obljubo držal, izdal je potrebnia nakazila, ostali so pobrskali po skladiščih. Pred kosilom sem bil že napravljen v toplo spodnje perilo in v plavo uniformo ameriškega letalca, ki sta jo sestavljala topla bluza in hlače. Le s čevlji je bil še križ. Čevljarški mojster se je kljub obljubi prikazal v delavnico šele blizu poldneva pa rekel, da bova čevlje iskala popoldne.

Po kosilu sem dobil obljubljeni dovolilnico. S trdnim sklepom, a s težkim srcem sem se odpravil na odločilni sestanek.

Mimogrede sem se ustavil pri naši Ani, ki je imela stanovanje nedaleč v Mostah, in ji vse povedal. Svetovala mi je, naj ostanem. Skušal sem jo potolažiti, a se mi je slabo posrečilo. Malo pred drugo uro sem bil spet pri Velikonjevih. Tetka Ela me je že čakala. Ko sem ji povedal svoj sklep, ga je tiho sprejela. Bil sem zadnji od treh bratov in ona, ki je izgubila v revoluciji dva sinova, se je bala, da bi izgubila še enega nečaka.

No, jaz sem bil odločen. Ko se je prikazal sel, je bilo vse brž domenjeno. V nedeljo, drugo jutro, moram z vlakom iz Ljubljane. Ker so bile ta dan volitve, ne bo veliko kontrole. Za vsak slučaj bom dobil osebno izkaznico na drugo ime, ki naj bi jo vrnil kurirju takoj, ko se spet srečava. Vzamem naj vlak, ki odpelje ob enajstih iz Ljubljane in izstopim v Križah, eno postajo pred Tržičem, kjer me bo čakal nekdo, ki me pozna. Sel je odšel.

S tetko Elo sva se dolgo poslavljala. Bilo je slovo za vse življenje. Gospe Velikonjevi sem se toplo zahvalil in odšel.

Stekel sem čez cesto. Ustavil sem se pri dr. Strletu, ki mi je dal na pot poleg dobrih nasvetov še par nogavic in toplo majico. Pri njem sem tudi opravil spoved.

Ob štirih sem bil že spet v zavodu. Mojstru sem pomagal pri iskanju primernih čevljev. V skladišču blizu delavnice so ležali težki ameriški vojaški čevlji, sicer že rabljeni, a lepo čisti, nametani na visokem kupu. Pari so bili med seboj povezani z vezalkami, tako čevljev, ki so mi bili prav, k sreči ni bilo težko najti.

Ivanu, s katerim sva se vedno o vsem pogovorila, sem zaupal svoj sklep že prejšnji večer. Povabil sem ga s seboj. V soboto se je posvetoval z mamo, ki mu je beg odsvetovala. Vedel je, da bo v nekaj mesecih prost in doma, kjer ga je pričakovala družina. Sklenil je, da ostane. Prišla je moja zadnja noč v zavodu. Proti pričakovanju sem krepko spal do jutra.

Tisto nedeljo, 27. oktobra, na praznik Kristusa Kralja, je bil dan splošnih državnih volitev za edino listo kandidatov komunistične partije. Že pred peto uro me je zbudila godba na cesti. Cirkus, da bi se ljudje ne spomnili, kaj naj bi volitve v resnici bile.

Do pol šestih sem ležal v postelji z odprtimi očmi in premišljeval. Potem sem vstal in se odpravil k maši. Na

dan volitev ni bilo udarniških del pa tudi drugih obveznosti ne. Ko sem pogledal skozi okno, sem se ustrašil. Zunaj je bilo vse belo pa še kar naprej je snežilo.

Na poti k maši se je eden od 'političnih' tovarišev pošalil, da narava drži z nami, ker hoče na dan volitev pokazati, da je vse 'belo'. Druge je zgodnji sneg veselil, mene pa je skrbelo.

Med sv. mašo sem prosil Kristusa Kralja za varstvo in za srečno pot, po njej pa sem se pred cerkvijo poslovil od prijatelja Zmaga. Zaupal sem mu svojo odločitev. Obema je bilo hudo. Vedela sva, da se najini poti ločujeta verjetno za vedno. Potem sem odhitel za tovariši v zavod. Tisti dan sicer ni bilo uradnega zbora na dvorišču, a v jedilnici so nas vseeno prešteli. Po zajtrku pa me je čakala še ena zapreka.

Prejšnji večer mi prefekt ni hotel napisati izhodne dovolilnice za nedeljo popoldne. Podpisal je nekaj dovolilnic za jutranji izhod k maši in rekel, da ostanejo ta dan v zavodu vsi, ki ne volijo. Trdil sem, da imam od upravnika dovoljenje, da se grem učiti ruščine, ker imam, kot dobro ve, v ponedeljek izpit. Končno mi je rekel, da pusti odločitev prefektu, ki bo imel službo v nedeljo, to je naslednje jutro.

Po zajtrku mi je tovariš 'dežurni' brez težav izročil dovolilnico za ves dan.

Ivan me je spremil v spalnico, kjer sem se pripravil na pot. Pod modro blužo sem spravil zvezka, med katere sem zložil spričevalo in odločbo volilne komisije, vtaknil nogavice, ki mi jih je podaril dr. Strle, v žep, majico pa sem že zjutraj oblekel dvojno. Še enkrat sem se ozrl po prazni spalnici. Z Ivanom sva si segla v roko. Oba sva vedela, da gre zdaj zares. Zvesti prijatelj, ki sem mu brezmejno zaupal in ga globoko cenil, je stopil z mano do stopnic, da mi je še enkrat želel srečo. Potem sem hitro odšel. Niso naju smeli videti skupaj. Pol ure po zajtrku sem zapustil zavod, v katerem sem prebil manj kot sedem mesecev, a je v mojem življenju pomenil celo obdobje.

Dalje prihodnjič

S PREŠERNOM V TUJINO

MARCO MARKEŽ *

Tole mi je pripovedoval stric: Več let smo preživali v begunskih taboriščih v Avstriji, od leta 1945 do 1949. Končno smo se morali odločiti, da se odselimo v eno prekomorskih držav. Za Kanado so pobirali samo delovno silo, družine z otroki niso dobile vstopa v to deželo. Možno je bilo, da so družinski člani, ki so bili sposobni za delo, šli v Kanado ter čez leto in pol poklicali ostale družinske člane. Medtem je bila družina razbita. Enako je bilo tudi za Združene države Amerike. Brazilija, Čile, Venezuela in Argentina pa so sprejemale vse, tako otroke kot starčke. Ker se je večina odločila za Argentino, je možno, da so se tudi moji starši prijaviли za to deželo.

Nihče ni imel najmanjšega pojma o Argentini. Vsi smo vedeli, da je zelo daleč, na koncu sveta.

Več mesecev smo čakali argentinskega konzula z Dunaja. Končno je res prišel v taborišče s prekrasnim avtomobilom. Pisal se je Virasoro. Sprejemal je prijavitelce za Argentino v prostorih Mladinskega doma in podpisoval vselitvena dovoljenja. Le nekaj tednov po tem obisku so že začeli odhajati prvi transporti iz taborišča v Argentino. Vsi so šli preko Italije v Genovo. Za vsakim takim transportom se je

poznalo, da se taborišče prazni. V dobrem mesecu se je izselilo v prekomorske države okoli dva tisoč ljudi. Mi smo prišli na vrsto že skoraj čisto nazadnje. Iz taborišča smo odpotovali 4. februarja 1949 popoldan do Beljaka. Od tam pa z vlakom preko Spittala na Schwarzhah v Innsbruck.

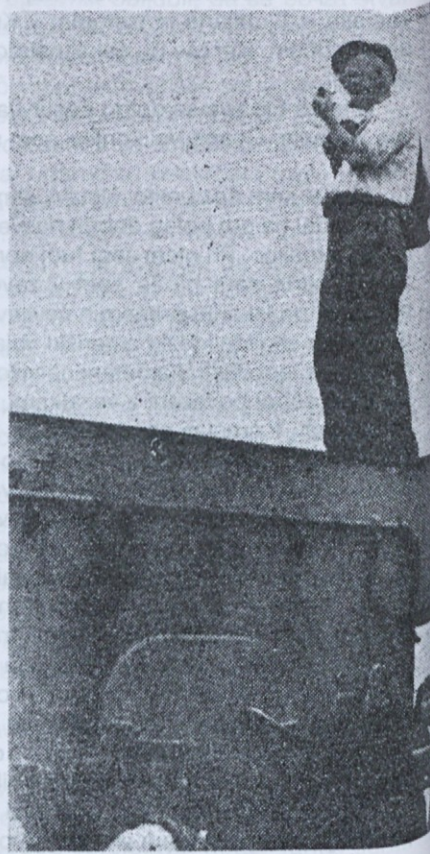
V tem tirolskem mestu smo presedeli ves dan na železniški postaji, ker smo čakali še en transport ljudi. Naša skupina ni štela niti trideset oseb. Proti večeru so nas naložili na drug transport, ki je peljal iz Italije, in nadaljevali smo potovanje z vlakom, ne da bi vedeli, v katero smer nas peljejo. Drugo jutro se je vlak ustavil na neki postaji. Ker sem bil pri vratih, sem gledal železničarje, in ugotovil, da se pogovarjajo nemško. Vprašal sem jih, kje se nahajamo, in nekdo mi je odgovoril, da v Würzburgu. Takoj sem šel povedat profesorju Jožetu Majcnu. Ta je imel majhen zemljevid Evrope, ki ga je razgrnil in ugotovili smo, da se peljemo proti severni Nemčiji. Do tedaj smo mislili, da se peljemo v Genovo, kamor so šli vsi prejšnji transporti.

Bila je nedelja. Ves dan in vso noč smo bili na vlaku. Naslednji dan smo se ustavili pred ogromnimi poslopji; tam so nas odložili. Bili smo v Bremnu in šele tedaj smo zvedeli, da so bila ta poslopja bivša kasarna za nemške mornarje med vojno. Sedaj je bil zbirni center za vse begunce, ki so se nameravali izseliti v prekomorske dežele. Takoj so nas ločili, ženske posebej, moške posebej. Ženske so imele pri sebi otroke do desetega leta starosti.

Postelje so bile železne, trinadstropne. Spal sem čisto na vrhu, v sredi moj mlajši brat in pod njim profesor Jože Majcen. Ko sem po prespani noči prišel po lestvici na tla, me je profesor vprašal: »Veš, kateri dan je danes?« Malo sem pomislil in takoj odgovoril: »Osmi februar.« »Dobro,« mi je rekel in dostavil: »Kaj še?« Bruhnil sem iz sebe: »Obletnica smrti dr. Franceta Prešerna. Stota

obletnica smrti našega največjega pesnika.« Profesor me je pohvalil in me vprašal, če znam katero njegovo pesem na pamet. Povedal sem, da znam Turjaško Rozamundo in Povodnega moža. Začel mi je razlagati, da bi bilo lepo, če bi ta dan imeli mi Slovenci, kar nas je v taborišču, proslavo ob stoti obletnici pesnikove smrti. »Ti bi deklamiral Turjaško Rozamundo, jaz bom pa o pesniku nekaj povedal. Tudi ostale dijake bom naprosil, da bodo doprinesli svoj delež k tej proslavi.« Tako se je peščica Slovencev, v zbirnem taborišču v severni Nemčiji v Bremenu, na stoto obletnico smrti, spominjala našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Se sanjalo se mi ni nikoli, da bom za tako slovesnost tako daleč od domovine, na poti v tujino, recitiral Turjaško Rozamundo. Profesor Jože Majcen je imel kratek govor. Ne spominjam se, kaj je recitala njegova hčerka Vanda in dve dekleti Martina in

Zadnji pozdrav Evropi z ladje. Foto Tone Krajnik

Majda Kavčič, ki sta bili z očetom v transportu. Od naše vožnje v Argentino mi je ta proslava ostala v najlepšem spominu.

Točno mesec dni smo čakali, potem so nas naložili na vlak in odpeljali v mesto Bremenhaven prav do ladje. Bila je vojaška transportna ladja, ki je mesec dni prej odpeljala, kar nas je še ostalo. Bili smo zelo pisana družina: Rusi, Poljaki, Madžari, Srbi, Hrvatje, Čehi in nekaj Slovencev. Ko je bilo vse naloženo, so dvignili sidro in odpulili smo na odprto morje.

Spominjam se, da sta oče in mama jokala. Čez čas mi je oče dejal: »Ti boš morda še kdaj videl Evropo, jaz pa nikoli več.« Vse se je uresničilo, kar mi je oče dejal.

Bili smo na morju od 8. do 25. marca zvečer, ko smo pripluli v Buenos Aires. Izkrkali smo se šele naslednji dan, poslali so nas v Imigrantski hotel.

Bili smo v Argentini. Brez znane jezika smo šli na lov za stanovanje. Povsod so hoteli imeti plačano najemnino za več mesecev naprej, mi pa nismo imeli denarja. Toda vedno se dobijo dobri ljudje. Srečali smo Slovence Marjana Koritnika, ki nam je preskrbel toliko denarja, da smo lahko plačali najemnino za hišo, za tri mesece. Po desetih dneh stanovanja v Imigrantskem hotelu smo odšli na svoje. Začeli smo iskati delo. V nekaj dneh smo imeli vsi člani naše družine službo. Doma sta ostali le mama in najmlajša sestra. Tiste čase ni manjkalo dela v Argentini. Če ti zaposlitev ni bila všeč, si lahko poiskal drugo. V osmih mesecih sem trikrat menjal delovno mesto in vedno na boljše.

Prva leta so si Slovenci med seboj pomagali, da so si poiskali zaposlitev. Nekatere tovarne v Buenos Airesu in v provinci so imele pretežno slovensko delovno silo. Podjetniki so Slovence imeli radi, ker so bili pridni, vestni in poštene. Takih podjetij danes ni več, morda pa tudi tako pridnih delavcev ne.

** Iz srednješolskega almanaha
Zbogom, domovina*

Alojz Rebula: IZ PARTITURE ŽIVLJENJA, str. 206

Torek, 1. maja 1979

Ob proslavi šestdesetletnice KPJ v Bohinjski Bistrici ima Stane Dolanc slavnostni govor v srbohrvaščini. Uboga slovenska republika! Le kaj bi počeli komunisti, ko bi bili v opoziciji, pa bi tako sredi slovenske zemlje, v naročju Prešernovega mita, tako srbohrvatil kakšem demokristjan?

CVETNA NEDELJA, POSTAJA NA POTI K SVETOVNEMU DNEVU MLADIH V AVSTRALIJI

VATIKAN, 4. februarja 2007 (ZENIT.org). – Prihodnja cvetna nedelja, ki bo 1. aprila, predstavlja odločilno etapo za pripravo Svetovnega dneva mladih, ki bo v Avstraliji, trdi Benedikt XVI.

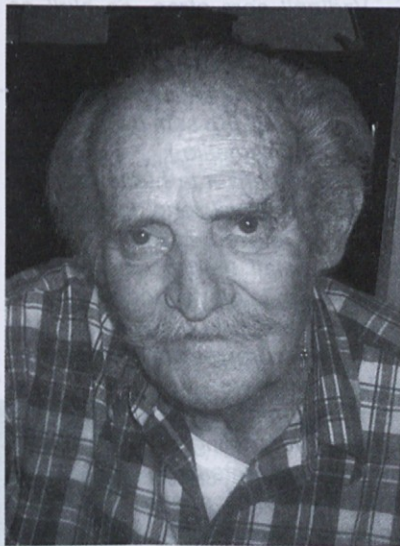
Tako piše v poslanici, ki jo je napisal fantom in dekletom sveta v zvezi s Svetovnim dnevom 2007, ki ga bodo letos obhajali tisto nedeljo po raznih škofijah po svetu.

»Vabim vas, da preživite prihodnji Svetovni dan mladih skupaj s svojimi škofi v svojih odgovarjajočih škofijah,« razlaga papež mladim.

Prihodnji dnevi na svetovni ravni bodo od 15. do 20. julija v Sydneyu (Avstralija) kot Svetovni dan mladih, katerega geslo bo: »Prejeli boste moč Svetega Duha, ki bo prišel nad vas, in boste moje priče« (Apd 1,8), razmišlja sveti oče.

Kot pripravo na ta dan papež vabi fante in dekleta, naj se povsod razlega krik, ki je spremljal svet: »Bog je ljubezen!«

Inž. MARKO BAJUK je odšel

Iz Mendoze smo dobili sporočilo, da je v sredo, 17. januarja, zvečer umrl na svojem domu inženir Marko Bajuk. Ko sem bil podpisani pred enim letom v Mendozi, se mi je ponudila priložnost, da sem ga obiskal. Spominjam se ga še iz lienškega taborišča, ko sem bil star 13 let. Tudi njegove karikature v taboriščnih 'Novicah' se dobro spominjam, čeprav je od takrat minilo že več kot 60 let! V tistem času je Drava odnesla lesen most, ki je bil ob taborišču, preko katerega smo hodili v bližnjo tirolsko vas Tristach. Ob tisti priložnosti je risar Žagar narisal inženirja Marka Bajuka z novim mostom na rami...

Nekaj najinegalanskega pogovora sem posnel z magnetofonom na trak. Ko sva obujala stare spomine iz taborišča, se je naenkrat razvnel in jih začel pripovedovati. On, enaindevetdesetletni ded, meni, triinšedemdestletnemu:

»... Mamica mi je rekla, če jo spremljam k maši. Sem rekel: 'Zakaj pa ne?' In greva ven. Na koncu barake so pa stali Angleži. 'Oj,' sem rekel, 'mami, ne morem nikamor!' pa sem šel nazaj.

Kaj pa zdaj? Na drugih vratih spet

Angleži. Sem rekel: 'Treba bo izginiti!' Mami je šla v svojo sobo, jaz pa tudi. Potem sem šel k ženi in rekel: 'Ina, taborišče je obkoljeno, moram se skriti!' In sem gledal, kam.

Vzdignil sem strop, se skril na podstrešje in zaprl za seboj luknjo. Potem sem naročil Ini: 'Zdaj pa postavi otroško košaro na vrhu omare in vse pomedij!' (Ko sem dvignil strop, se je malo nasmetilo.)

In je res prišel ta hudič angleški noter in spraševal ženo, kje sem. Da sem šel v Celovec. Zakaj? A, ne vem. So ga poslali najbrž v uradu, kjer dela. Potem je gledal pod posteljo, v omare in potem je gledal prav gor v kot. (Žena je prej res postavila otroško košaro na omaro.) Ko sem pogledal skozi špranjo, sva se z Angležem gledala. Potem je pa rekel: 'Jutri spet pridem, potem bo pa tale govoril,' in je potegnil revolver. Potem je pa šel. Jaz pa tudi, seveda, ko so odšli.

Potem sem šel za nekaj dni v mestno župnišče (mesta Spittal). Z bratom Božom sva bila tam, potem sva pa dobila še enega Belokranjca, mojega prijatelja, ki je tudi hotel pobrisati. Ta je dobil zvezo z železničarji, pa smo se pod noč spravili na vlak, ki je peljal drva v Švico.

Pa sem rekel. 'Tu notri se bomo skrili. Šli smo gor, naredili prostor in se pokrili s poleni, sedeli tako skriti in kadili. Šli smo skozi tunel Mallnitz, ko pa smo prišli na drugo stran, smo bili že v ameriški coni. Brat je bil v strahu: 'Kaj pa zdaj?' Sem rekel: 'Nič hudega, grem na ameriško policijo.' Šli smo na policijo in povedali, da smo ušli iz angleške cone. 'Zakaj?' 'Zato...' 'Ne more to biti!' Sem rekel: 'Tako je, so nas preganjali.' Pa je odgovoril: 'Tukaj ste svobodni!' Sem rekel: 'V redu.' Nato sem rekel in se zlagal: 'Nimam nobenih dokumentov.' Na papir je napisal imena in podatke ter rekel: 'Lahko se sprehajate, kjer se hočete.'

Potem me je pa policist še

ozmerjal. Ko me je vprašal, če sem poročen, sem rekel: 'Ja.' On pa je vprašal: 'Kje pa je družina?' Sem odgovoril: 'Dol je še.' On pa: 'Zakaj je pa nisem s seboj pripeljal?'

No, potem so prišli s ponarejenim potnim listom moja in Božova družina, oče z mamico in sestra Marija. Potem smo šli v Linz, proti Donavi v bližino ruske cone. Tam smo bili eno leto. Od tam pa v Argentino. Dokumente smo dobili od IRO, ki nam je dal možnost, da smo se prijavi. Ko je prišel konzul, me je vprašal za ime in takoj pritisnil štempelj. Sem rekel: 'No! Moja žena je noseča, imam brata in očeta tukaj!' Je rekel: 'Še bolj,' in pritisnil še en štempelj.

(Vprašal sem inženirja, zakaj je bil proti konzulovemu žigosanju. Pa je pojasnil: 'Ker sem mislil, da štempelj veljajo samo za mene! Zato sem rekel: 'Jaz imam še ženo in otroke!' Konzul mu je odgovoril: 'Nič hudega! Vsi skupaj greste!')

Da sem jo 'pobrisal' iz angleške v ameriško cono, je vzrok v tem: Že po tistem, ko so nas Angleži obkolili in sem se začel skrivati, mi je miss Meredith rekla: 'Bajuk, izginite!' Sem rekel: 'Kako?' Je rekla: 'Boste že našli pot!' No, po tistem sem se še vrnil v taborišče. Ryder Young je bil oče lagarja! (Hotel je reči: Dokler smo imeli njega, smo bili varni, potem pa ...)

V Argentino smo šli skozi Grugliasco in Genovo. Poleg nas je bilo še veliko drugih Slovencev. V Argentino smo prišli oktobra 1948. Brat z

družino, oče in mami ter sestra Marija, ki so se takoj odpeljali v Mendoza. Jaz pa sem šel delat v Cordobo v La Cumbre kot inženir, kjer sem se dobro usidral. Žena je tri mesece živela skupaj z drugimi Slovenci v neki hiši, toliko časa, da sva videla, če mi bo delo všeč ali ne, potem je pa prišla za mano. V Cordobi smo bili tri leta, potem smo pa šli za drugimi v Mendoza.

V Mendoza sem delal od 6 do 7 let v tovarni Alvarez Condarco, v Cacheuti. Potem sem delal v Instituto Nacional de la Vivienda, potem še nekje, nazadnje pa pri ameriški firmi, v destileriji. Tam je bilo dobro. Bil sem v svojem poklicu – do upokojitve. Ne! Za upokojitve sem bil v nekem gradbenem podjetju Cohen y Cia. Po upokojitvi sem še delal, upokojil sem se, ko sem imel 65 let. Delati sem nehal šele, ko je umrla žena. Enajst let je od tega!

Gospod inženir je nekaj dni prej, preden sem bil pri njem, izpolnil 91 let.

Pozanimal sem se za točen datum in ga zapisal: Rojen je bil 27. januarja 1915.

Potem se nama je pridružila hčerka Bara s steklenico vina in kozarcema. Inženir je še povedal, da že slabo vidi in pokazal papir, s katerega že ni mogel brati. Ko sem mu rekel, da brez očal tudi jaz tistega ne bi prebral, mi je odgovoril:

Inž. Marko Bajuk je bil znan tudi zaradi svojih pirhov.

KRSTI, POROKE IN SMRTI

v slovenski skupnosti v Argentini leta 2006

KRSTI:

Boštjan
Močnik-Eisner,
Valentin
Zupanc-Petek,
Ana Gerhards-
Kastelic,
Katja Filipič-

Zarnik, Andrej Jože Kočar-Zarnik, Ian
Luna Praprotnik-Pograjc, Katja Zupanc-
Godec, Nicolás Ignacio Hladnik-Di Matto,
Tadej Tomaž Filipič-Zupanc, Klara Lucija
Bertoncelj-Vivod, Camila Huilén Bezljaj-
Martinez, Valentina Alenka Marinucci
-Lukančič, Martin Gabrijel Gaser-Bitenc,
Lucija Blazinšek-Blanguier, Juan María
Kržišnik-Paci, Karla Zofija Burja-Grbec,
Janika Irina Tomažević-Češarek, Santino
Valente-Fajfar, Emanuel Tomás Strah-
Zupančič, Eva Lucija Škraba-Matos, Sofia
Hladnik-Fernandez, Ivo Žakelj-Romano,
Alenka Marija Čop-Oblak, Ljudmila Lurdes
Selan-Skvarča, Emma Beltram-Petkovšek,
Marija Zofija Žumer-Pina, Marija Dolores
Rojas-Žumer, Ignacij Jože Bajda-Maniero,

Aleksander Avguštin Stefanazzi-Zarnik,
Matjaž Andrej Javoršek-Kobi, Ignacij
Tomaž Bengoechea-Cimato Šenk, Matija
Ivan Tomazin-Negritto, Marija Emilija
Koželnik-Torres, Zofija Boltežar-Petkovšek,
Marija Pavlina Štirn-Bonetto, Marija
Bernarda Bajda-Ferrari, Saša Katarina
Žužek-Cionci, Ignacij Koželnik-Vitrih,
Janez Ignacij Amalfi-Tekavec, Frančišek
Ravnik-Santesteban, Zofija Jožefina
Tušek-Vombergar, Bernarda Milena
Rezelj-Albreht, Amparo Žumer-Granizo,
Jana Altini-Mehle, Benjamin Aleksander
Rébola-Žakelj. (45 krstov)

POROKE:

Marko
Petek in Saši Golob,
Karel Grošelj in Maria
Ana Appugliese,
Gustavo Janežič

in Monika Klarreich, Alejandro Paulise
in Pavlinka Vombergar, Miguél Angel
Muñoz in Silvia Bratuž, Mariano Dechant
in Marcela Olga Galjot, Leopoldo H.
Casella in Tatjana Veronika Frontini,
Damijan Tomazin in Natalija Savelli, José
Luis Montesino in Terezka Snoj, Hernán
Martinez in Milena Šmon, Andrej Zarnik in
Mariela Alejandra Urbanija, Tine Šmon in
Veronika Vilches, Erasmo Victor Agüero
in Marija Magdalena Markež, Maksimilijan
Lovrenc Šenk in Cecilija Margarita Žgajnar,
Facundo Delpierre in Hacijana Šmon,
Gregor Modic in Saši Urbančič, Tomaž
Bajda in Lucija Hirschegger, Gabrijel Selan
in Verónica Ceberio, Damijan Bugar
Zorko in Sabrina Vera, Tomaž Magister
in Sonja Stanič, Tomaž Boltežar in María
Sol Hempel, Luis Galeano in Marta Bajda,
Aleksander Oven in Anabella Albornož,
Marko Amon in Verónica Revelli, Andrej
Oblak in Aldana Havelka, Alberto Torres
in Monika Levar, Cristian Camplone in
Magdalena Grintal, Boh Danijel in Veronika
Zurc, Lojze Rovani in Andrejka Dobovšek,
Pavle Verbić in Jessica Uz, Roberto
Mergalejo in Danijela Sánchez. (31 porok)

SMRTI:

France Hrovat (82),
dr. Milan Komar (84), Angela
Bavdek roj. Gale (92), Lovro Jan
(91), Nada Bieber roj. Sabotič
(60), Ivan Brolih (57), Ivanka
Rome roj. Grebenc (88), Luka Grintal
(93), Viktor Lazar (48), Monika Slavič
(48), Franc Urbanč (94), Kristina Prijatelj

roj. Rotovnik (99), Marija Vrečič roj.
Benčak (75), Gabrijela Kopač (50), Alojzji
Opeka (93), Nežka Godec roj. Šircelj
(100), Emil Cof (94), Nežka Durič roj.
Dünk (80), Niko Potočnik (55), Kristina
Petrovič roj. Marcol (81), Neža Jereb roj.
Drenik (88), Angela Janežič roj. Štefin
(88), Peter Kovačič (53), Marija Opeka
roj. Marolt (85), Edo Perklič (83), Dušan
Slabe (74), Vladimir Makaji (73), Beno
Tičar (97), Janez Grilj (66), Slavica
Šušteršič (87), Julka Čermelj (92),
Stane Kovačič, Marija Prelog roj. Petrik
(94), Marjeta Boltežar roj. Smersu (67),
Janko Marinšek (93), Milka Radič roj.
Gašparič (86), Marija Sajovic roj. Skolaris
(79), Janko Telič (53), Alojz Germ (81),
Justina Hartman (16), Pavel Pristovnik
(87), Ljerka Lavrenčič (87), Cecilija
Korkhill roj. Lakner (73), Vida Pavlovčič
roj. Zabukovec (92), Julka Moder (77),
Vladimira Remec (94), Marta Marija
Mustar (57), Karla Martina Mastnak roj.
Repar (86). (48 smrti)

PAPEŽ BO OBISKAL ZAPOR ZA MLADOLETNE

VATIKAN, 6. februarja 2007
(ZENIT.org). – Benedikt XVI.
bo 18. marca obiskal zapor za
mladoletne 'Casal del Marmo' v
Rimu.

To je potrdil »Radiu Vati-
kan« p. Federico Lombardi S.I.,
direktor Tiskovnega urada Sve-
tega sedeža.

To bo prvič, da bo Benedikt
XVI. obiskal zapor, odkar je bil
izvoljen za škofa Rima. Tako bo
sledil korakom Janeza XXIII.,
Paula VI. in Janeza Pavla II.

Papež Karol Wojtyła je isti
zapor za mladoletne obiskal le-
ta 1980.

Kardinal Agostino Casaroli,
državni tajnik Janeza Pavla II.,
je vršil dušnopastirsko službo
med mladimi tega zapora v 80
letih.

»Meni pa očala nič več ne pomagajo.
Pravijo mi tudi, da imam vse kosti
preluknjane – osteoporosis.« Pa sem
pripomnil: »Morate piti veliko mleka,
mleko ima kalcij.« On pa: »Zdaj mo-
ram piti mleko, prej sem pa vino!«
(Smeh)

+ + +

To so bile njegove zadnje besede,
ki sem jih posnel.

Hčerka je pripomnila: »To, da
slabo vidi, ga precej mori. Prej se
je zabaval z risanjem, barvanjem,
lahko je reševal križanke... Z očmi
ima probleme tri leta. Leta 2001 je
bil z menoj v Španiji na poroki sina
dr. Jureta, ki je poročen s Španko.
Pred poroko nam je poslal vabilo za
na ohcet. Tako sva se odpeljala 19.
maja 2001 v Španijo na poroko in
bila tam en teden, nato sva šla pa še
v Slovenijo.«

Eden več od 'stare garde' znanih
beguncev, ki se je poslovil od nas,
da gre domov, k Očetu. Naj počiva v
miru!

Stane Snoj

Duhovno življenje je objavilo

MAREC

PRED 60 LETI (1947)

Vse postne nedelje je bil **križev pot** na Paternalu in na Avellanedi.

Oglas v DŽ: »Tisti, ki imajo **svoje v begunstvu** in če ti žele priti v Argentino, naj se obrnejo na Slovenski socialni odbor, Via dei Colli 8, Roma. Kdor želi pojasnil, naj se javi na ulici Pasco 431, Buenos Aires.«

30: Argentinski duhovnik **Gaspar Cañada**, skozi 15 let velik prijatelj in dobrotnik Slovencev, ki se zbirajo na Paternalu, je bil poslan v Rim. Hvaležni Slovenci so se poslovili od njega. Janez Hladnik ga imenuje »zavetnika Slovencev« (»Protector de los eslovenos«).

NAROBE SVET

DAVID DOKTORIČ - Urugvaj

Prav čuden ta svet je zares in poln je nasprotij prav ves. Ni treba, da velik že si modrijan, da o tem se uveriš, moj ljubi kristjan!

Le nekaj primerov poglej, pa da li imam prav, potem mi povej!

Otrok vsak velik rad bi bil, a ko postane mož in siv, spomin mu drag otroških let je vsak.

Da klas prepoln navzdol visi, a prazen sili v zrak, navzgor štrli, to vsak že ve, to stara pesem je. Pa nekaj drugega: druhal, ki kar brez sape in brez pridržka občuduje 'umetnost' vsake malovredne cape,

če v kinu, gledališču se spakuje, ta ista množica - druhal ti jutri odločuje, kdo naj državi gospoduje! Še zgledov hočete? Sodobne glejte junake, naše po najnovejši modi veljake, kako na vsa usta kriče, kako proti različnim gnusobam grmé.

Kdo pa pokvarjenost najbolj podpira med nami?

Mar niso oni prav sami največji njeni pomagači, ti licemerni korupcionaši, hlapci umazanih in grdih strasti? Kar v tisku, radiu, kinu gobeždači, kot višek napredka in znanosti med trobentanjem priporočé, z največjo slastjo sami poželé in tako s svojimi borimi denarčki podpró

to prokleta kapitalistično zlo.

To je narobe svet! Kako je le to, da je bilo na svetu vedno tako?

Toliko je površnosti, malo je pameti, še najmanj pa je resnosti.

In sedaj mi recite: pa roko na srcé! Ali imam prav ali ne?

PRED 50 LETI (1957)

2: Duhovne vaje so opravila slovenska dekleta. Prišlo jih je 145, vodil jih je dr. Mirko Gogala.

3: **SFZ v Buenos Airesu** je imela svoj osmi redni občni zbor na Pristavi. Novi odbor sestavljajo: Tone Bidovec, Milan Magister, Aleš Avguštin, Franc Zurb in Jože Grabnar. Ostali odborniki so: Jože Vodnik, Ciril Selan, Lojze Mehle, Rudi Ribnikar, Janez Frontini; Jože Prijatelj, Tone Krajnik, Lojze Rezelj; Franc Vester, Lojze Lavrič in Jože Trpin.

10: Slovenska šolska mladina je pripravila **slavnostno akademijo** v čast škofu Rožmanu. Vsaka šolska skupina je imela vsaj eno točko sporeda. Spomnili so se tudi škofove 74-letnice.

17: **Peti slovenski socialni dan** je bil v farni dvorani v Ciudadeli. Udeležil se ga je tudi škof Rožman. Predavanja so bila naslednja: prof. dr. Ignacij Lenček: **Gospodarska podjetnost in morala**; Avgust Horvat: **Krščansko pojmovanje dela** in dr. Julij Savelli: **Človeški odnos v modernem obratu**.

17: Škof Rožman je v semeniški kapeli Marije Pomagaj v Adrogué blagoslovil **nov križev pot**, ki ga je izdelal akad. kipar France Gorše in **križ za glavni oltar**, delo akad. kiparja Franceta Ahčina.

19: **Na praznik sv. Jožefa**, ki v Argentini ni več zapovedan, je g. škof opravil pontifikalno sv. mašo v župniji Janeza Hladnika v Lanusu z asistenco slovenskih duhovnikov in bogoslovcev ter petjem slovenskega pevskega zbora v Lanusu. Blagoslovil je križe v učilnicah farne šole.

24: Ob ustanovitvi in **na prvem rednem občnem zboru odseka SDO v Slovenski vasi v Lanusu** so bile izvoljene predsednica Zdenka Virant, podpredsednica Slavka Mehle, tajnica Anica Lužovec, blagajničarka Anica Suhadolnik, referentka za telovadbo Francka Strah, referentka za petje Jožica Stanič, gospodinji Mara Črnak in Marija Goljevšček.

30: Škof se je udeležil letnega **zborovanja slovenske KA**. Nato je bil prisoten na slavnostni seji **Društva Slovencev (DS)** in zatem še **Slovenske kulturne akcije (SKA)**.

31: Prevzvišeni je obiskal **Mladinski dom** v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejiji in tam maševal.

Na **občnem zboru odseka SDO v Mendози** so bile izvoljene: predsednica Kristina Zarnik, podpredsednica in voditeljica naraščaja Cvetka Božnar, tajnica Francka Trobec in blagajničarka Cvetka Grintal.

iz naše kronike

METKA MIZERIT

DIJAKI III. LETNIKA SSTRMB so v nedeljo, 12. novembra, **OBISKALI** ustanovo »PEQUEÑO COTLO ENGO DE DON ORIONE« v Claypole in **MARIJINO MESTO SCHÖNSTATT** v Florencio Varela. Obisk je organizirala prof. Mirjam Oblak; spremljala sta jih g. Franci Cukjati in Tomaž Godec. Prišli so v Hišo Božje previdnosti, ki jo je ustanovil Don Orione. Srečali so se z bolniki, jim zapeli nekaj pesmi in se z njimi pogovarjali. Skupaj z bolniki so bili pri sveti maši, ki jo je daroval g. Franci Cukjati. Po maši jim je eden od bratov kongregacije povedal kratek življenjepis svetniškega duhovnika Don Orioneja. Kasneje so si ogledali razna poslopja ustanove in pokopališče, kjer sta pokopana tudi dva slovenska duhovnika. Po kosilu so se poslovili od bolnikov in se odpeljali k Mariji v Schönstatt. Obiskali so cerkev posvečeno Bogu Očetu. Tam so imeli priložnost in čas za premišljevanje. Ogledali so si lep park in kapelico s čudovitim tabernakeljem. Polni duhovnih doživetij so se odpeljali domov. Lepo preživet dan jim bo ostal v trajnem spominu.

V nedeljo, 12. novembra, je mendoška skupnost pozdravila **gdč. LENČKO BOŽNAR**, ki je že več kot petdeset let voditeljica šolskega tečaja sv. Cirila in Metoda. **Gdč. Lenčka je DOBILA NAGRADO**

REPUBLIKE SLOVENIJE NA PODROČJU ŠOLSTVA, za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju. Nagrado ji je podelil minister dr. Milan Zver 4. oktobra 2006 v Ljubljani. Društveni odbor v Mendozi se ji je še posebej zahvalil za vse njeno delo in ji k odlikovanju čestital. Na prireditvi so nastopili otroci šole, pa tudi fantje okteta, saj so bili vsi njeni učenci. Čestitala ji je tudi ga. Marjana Šmon Žumer, predsednica Društva. Po njenem govoru so vsi navzoči zapeli: »Zadoni nam, zadoni«. Slavljenka se je zahvalila za počastitev in pokazala stekleni izdelek, ki so ga nagrajenci dobili v dar. Sledil je družabni del z domačim pecivom in pijačo. Čestitkam gdč. Lenčki se pridružuje tudi revija Duhovno življenje.

ZAKLJUČEK ŠOLE JOSIPA JURČIČA v Carapachayu je bil v soboto, 2. decembra. Po končani prireditvi je sledilo **miklavževanje**.

Tudi JEGLIČEVA ŠOLA »ABC« po slovensko je zaključila pouk v soboto, 2. decembra, v **Slovenski hiši**. Geslo prireditve je bilo »Vnuk poje« iz Kunčičeve domotožne pesmi. Voditeljica šole Pavla Grbec je pozdravila vse navzoče starše, sorodnike in prijatelje učencev. Na sporedu so bile recitacije najlepših Kunčičevih pesmi. Odrasli obiskovalci tečaja pa so se pod vodstvom Marjetke Hostnik predstavili z recitacijami Župančičevih pesmi. Sledila je razdelitev spričeval ter sklepne besede učiteljstva in božična voščila. Odbor staršev se je zahvalil učiteljicam, nato pa je bilo družabno srečanje v parku.

PREŠERNOVA ŠOLA na Pristavi je zaključila pouk v nedeljo, 3. decembra. Po prireditvi je otroke in odrasle **OBISKAL SV. MIKLAVŽ** in jim razdelil lepa darila.

Zaključek šolskega leta **V SLOMŠKOVI ŠOLI** je bil v nedeljo, 3. decembra. Sv. mašo je daroval g. Franci Cukjati. Ob koncu maše je

učencem, ki so končali osnovno šolo, razdelil spominska darila. Sledila je zaključna akademija; program je vodila Helena Loboda Oblak. Najprej je spregovorila voditeljica šole Helena Rode, ki je opisala delovanje med letom. Zahvalila se je učiteljicam in učiteljem za ves trud in povedala, da je vodstvo šole sprejela Mateja Hribar Šmalc, ki ji bo pomagal Marcelo Brula. Helena Rode se je poslovila od učencev, ki so končali osnovno šolo. Od njih se je poslovila tudi razredničarka Veronika Grabnar Pregelj. Nato so nastopili učenci vseh razredov z recitacijami in petjem. V imenu staršev je spregovorila Mimi Zakrajšek. Zahvalila se je učiteljstvu; odhajajoče učiteljice pa so prejele šopke rož. Vse navzoče je pozdravila nova voditeljica šole Mateja Hribar Šmalc. Učenci so na koncu zapeli pesem slovesa.

Tudi V BALANTIČEVI ŠOLI so v nedeljo, 3. decembra, zaključili pouk. Na zaključni prireditvi je osmošolcem v slovo spregovorila gdč. Angelca Klanšek in vsakemu od njih izročila v spomin slovensko knjigo. Tudi katehet g. Franci Cukjati je spregovoril staršem in otrokom. Na prireditvi so nastopili vsi učenci, od vrtca do osmega razreda ter s pesmijo, besedo in plesom predstavili Slovenijo. Sklepne misli je podala voditeljica Balantičeve šole ga. Irena Urbančič Poglajen. Nato so se učenci zbrali pri svojih učiteljicah, ki so jim razdelile spričevala. Po kratkem odmoru je vse navzoče **OBISKAL SV. MIKLAVŽ** s spremstvom angelčkov in otroke bogato obdaril.

V ROŽMANOVEM DOMU je bilo **ZADNJE LETOŠNJE SREČANJE** v nedeljo, 3. decembra. Sv. mašo je daroval pater dr. Alojzij Kuvovica. Pri pridigi je govoril o potrebi pomoči bližnjemu, zlasti ostarelim in onemoglim. Sledilo je skupno kosilo, ki se ga je udeležilo okrog dvesto prijateljev Doma. Tudi sv. Miklavž je v spremstvu angelov obiskal Rožmanov dom in obdaril stanovalce, otroke ter oba bivša predsednika Jožeta Žirovnika in Petra Čarmana.

»K angelski mizi prvokrat grem.« V petek, 8. decembra, je 32 slovenskih

otrok prejelo **PRVO SVETO OBHAJILO**. Še pred deseto uro so se otroci zbrali v dvorani Slovenske hiše, nato pa so pod vodstvom učiteljic odšli v okrašeno cerkev Marije Pomagaj. Sveto mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode. Pri pridigi je nagovoril prvoobhajnce in njihove starše. Med sveto mašo je lepo prepeval otroški zbor Slomškove šole pod vodstvom Marcela Brule. Po končani slovesnosti so se prvoobhajanci fotografirali skupaj z dr. Rodetom. Nato so bili povabljeni na zajtrk v obednico. Dobili so lepe slike, ki jih bodo vedno spominjale na njihovo prvo srečanje z Jezusom v sveti Evharistiji.

Pod okriljem Slovenske kulturne akcije **SO SE PREDSTAVILI MLAJŠI BESEDNI USTVARJALCI**. Srečanje je bilo v soboto, 9. decembra v mali dvorani Slovenske hiše.

ADVENTNA DUHOVNA OBNOVA ZA MOŽE je bila v nedeljo, 10. decembra, v Slovenski hiši na Ramón Falcónu. Začela se je ob 8. uri in končala opoldne s sveto mašo. Vodil jo je pater dr. Alojzij Kukovica.

DUHOVNA OBNOVA ZA ŽENE je bila naslednjo nedeljo 17. decembra. Tudi to je vodil pater dr. Alojzij Kukovica.

VESELICA NARODNIH PLESOV NA PRISTAVI je bila v soboto, 10. decembra. Navzoče je v slovenščini in španščini pozdravil Dominik Oblak. Poseben pozdrav je veljal veleposlaniku RS prof. Avguštinu Vivodu in gospe Marjani. Lepo zamišljena scena na prostoru nekdanjega ombuja je bila ozadje okrašenemu odru, kjer so visele zastave vseh nastopajočih narodnosti. Najprej je nastopila pristavska mlajša folklorna skupina, ki jo vodi prof. Marcelo Carte. Zaplesala je prekmurske ples. Sledila starejša pristavska skupina; dovršeno so se predstavili s štajerskimi plesi. Nato so nastopili Litovci, ki so zbudili pozornost s pestrimi narodnimi nošami in lepim plesanjem. Za njimi so zaplesale tri arabske mladenke. Argentinska skupina iz Ituzaingó se je predstavila s plesi; pericón, zambo, gato, escondido in ranchero,

ki so jih povezali v šaljive prizore. Grška skupina je zaplesala posebno ognjevit kolo. Zadnja je nastopila nemška otroška skupina z valčki in polkami. Sledila je pogostitev pri pogrnenih mizah.

ZVEZA SLOVENSКИH MATER IN ŽENA je imela svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 14. decembra, v Slovenski hiši. Vodila ga je predsednica gospa Pavlina Dobovšek. Na programu je bil razgovor z dr. Katico Cukjati. Sledila je božična čajanka. Zveza je pripravila božične razglednice, ki so jih narisali slovenski umetniki.

V sklopu **SKA** je **PREDAVAL DR. ROBERT PETKOVŠEK C.M.** o temi »Evropski duh.« Predavanje je bilo v mali dvorani Slovenske hiše v soboto, 16. decembra. Kljub hudi vročini se je kulturnega večera udeležilo lepo število rojakov, ki jih je snov predavanja izredno zanimala.

SKLEPNA PRIREDITEV šolskega tečaja SV. CIRILA IN METODA V MENDOZI je bila v nedeljo, 17. decembra. Po maši so se zbrali otroci in starši v društveni dvorani. Najprej je voditeljica šole gdč. Lenčka Božnar spregovorila o delovanju v letošnjem letu. Navduševala je starše, naj pomagajo otrokom pri učenju s tem, da z njimi govorijo slovensko. Sledila je igra **»TINČEK MED ŽUŽELKAMI«**.

Lepa scena in kostumi so bili delo navdušenih učiteljic in sodelavk: Stazi Milan Anton, Nežke Bajda Bellardi in Rezke Novak Nemanič. Igro je režirala Lenčka Božnar; za luči in glasbo sta poskrbela Jože Štirn in Boris Bajda. Na koncu so učencem razdelili spričevala, sodelujočim v zahvalo pa lepa darila.

V CARAPACHAYU SO PRAZNOVALI KONEC LETA v nedeljo, 17. decembra. Skupaj so se udeležili sv. maše. Kasneje so na ekranu gledali in poslušali koncert kvinteta bratov Smrtnikov. V kuhinji so gospe poskrbele za okusno kosilo. Popoldne pa so igrali glasbeno tombolo. Sledil je nastop folklorne skupine Maribor. Srečanje so namenili tudi duhovni pripravi na božič. Ob premišljevanju božične skrivnosti so si ogledali slike raznih jaslic in poslušali božične pesmi.

BOŽIČNI KONCERT SLOVENSKEGA PEVSKEGA ZBORA SAN MARTIN je bil v nedeljo, 17. decembra, v zavodu Presvetega Srca. Napovedovalec Janez Filipič je povedel občinstvo v božični čas. Koncert je spremljala na orglah gospa Anka Savelli Gaser. Pevci so peli pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic. Najprej je nastopil moški zbor, ki je zapel »Naj te pozdravim«. S kitaro jih je spremljal Toni Podržaj in s flautama Sonja Dimnik in Kati Podržaj, solist

S sklepne prireditve šolskega tečaja v Mendozi. Foto Janez Štirn

je bil Jože Skale. Otroški zbor je zapel »La dulce espera« in »Jaz pa vem za eno štalco«. Moškemu zboru so se pridružile pevke; skupaj so zapeli: »Dos corales - Oratorio de Navidad«; »De que manera digna« in »Alegrate« ter »Noč božična« in »Zveličar preljubi.« Sledilo je petje otroškega zbora, zapeli so »El Abeto« in »Portel de Belén«. Družina Francija Petkovška je medtem okrasila božično drevo. Zbor pa je zapel: »Pero mira como Belén« in otroci »Božično drevo.« Ob pesmi »Cantate Domino« se je hlevčku približala sv. Družina (Tašnerjevi). Zbor je zapel »Danes je rojen Zveličar«; »Pri jasliah« in »El Nacimiento«. Tudi Trije kralji so prišli med petjem pesmi »Los Reyes Magos« in »Coral of the Bells« in »Villancico«. Zapeli so še pesem »Sveta noč«, najprej zbor, potem pa občinstvo v španščini in slovensko. Za konec je zbor zapel Händelovo »Alelujo« in Vivaldijevo »Glorio« in »Los Reyes Magos«.

Občinstvo je nastopajoče nagradilo s ploskanjem. Koncert je bil lepa duhovna priprava na božič.

ZSMŽ ODSEK SAN MARTIN je imela svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 21. decembra. Gospa Ivanka Petkovšek je pripravila opis lepega slovenskega krščanskega običaja Marijino potovanje devet dni pred božičem.

DUŠNO PASTIRSTVO je, kakor vsako leto, **IZDALO LEP STENSKI KOLEDAR 2007**, ki ga krasijo barvne fotografije slovenskih pokrajin.

MINISTRANTI SO TABORILI v Lujanu. Od 21. do 23. decembra so ministranti pod vodstvom g. Francija Cukjatija preživeli dva lepa dneva v naravi in prijateljskem duhu.

VELEPOSLANIŠTVO RS JE ORGANIZIRALO PROSLAVO ob priložnosti **DNEVA SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI**. Bila je v residenci veleposlaništva v Buenos Airesu v četrtek, 21. decembra. Povabljeni so bili javni delavci in slovenske izstopajoče osebnosti v Argentini. Ob tej priložnosti je veleposlanik prof. Avguštin Vivod podelil priznanja Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu nekaterim članom slovenske skupnosti v Argentini. Odličja so prejeli sledeči: Dinko Bertonec; Tine Debeljak; arh. Marjan Eiletz; ga. Lučka Kralj Jerman; Ciril Kren; Tone Oblak; g. Janez Petek C.M.; inž. Peter Škvarča; dr. Drago Šušteršič. Na veleposlaništvu je bila tudi razstava že pokojne slikarke Bare Remec. Arh. Jure Vombergar je v kratkem nagovoru predstavil lik vrhunske umetnice. Ob prigrizku in pijači je sledil prijeten razgovor med udeleženci. Spominjali so se dneva plebiscita, ki je uresničil sen o slovenski samostojnosti.

na orglah spremljal Pavel Mehle. Mladi so prižgali sveče ob jasliah in premišljevali o prebranem besedilu Svetega pisma.

Sveta noč, blažena noč. NA SVETI VEČER, v nedeljo 24. decembra, je bila **V SLOVENSKI CERKVI MARIJE POMAGAJ POLNOČNICA**. Že pred mašo nas je Slovenski pevski zbor iz San Martina, pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic, presenetil s koncertom božičnih pesmi in nas tako povabil v svečanost božičnega bogoslužja. Zbor je prepeval tudi med sveto mašo, ki jo je daroval delegat dušnih pastirjev dr. Jure Rode. Pri pridigi je vsem rojakom voščil blagoslovljene praznike. Posebej se je spomnil bolnikov in osamljenih ter vseh tistih, ki se polnočne maše niso mogli udeležiti. Pri maši sta brala berili Cecilija Kocmur in Pavel Grohar. Med polnočnico je bila priložnost za spoved. Številni rojaki so pristopili k svetemu obhajilu. Po maši so se še zadržali na dvorišču in si voščili blagoslovljene praznike in srečno novo leto.

Na božič so bile po naših slovenskih domovih slovesne sv. maše in božičnice s skupnim zajtrkom.

MLADCI IN MLADENKE SO TABORILI V TANDILU in sicer od 26. do 29. decembra. Vodil jih je prof. Jure Urbančič s sodelavci, voditelji krajevnih skupin mladcev in mladenk. Sodelovali so: Maruša Zurc Čeč, Monika Zupanc Filipič, Anka Smole Kokalj; Emi Urbančič Marušič, Matjaž Marušič, Martin Zarnik, Erika Šenk, Stanko Jelen in Ivan Kokalj. Odpotovali so s skupnim avtobusom. Ko so prispeli v Tandil, so postavili šotore. V času taborjenja so si ogledali zanimivosti mesta in predvsem okolice. Obiskali so prelep slap »La Cascada«, Cerro Centinela in Kalvarijo. Pod nadzorstvom svojih voditeljev so se igrali razne igre, se kopali, peli in plesali. Zakurili so tudi kres in dolgo v noč prepevali ob tabornem ognju. Kar prehitro so minili trije dnevi; morali so pospraviti šotore in se odpraviti domov. V Našem domu v San Justu so se pred kapelico Marije Pomagaj zahvalili za srečno vožnjo in lepo preživete dneve.

MLADINSKO PRIČAKOVANJE JEZUSOVEGA ROJSTVA je bilo v soboto, 23. decembra, v cerkvi Marije Pomagaj. Molitveno uro je organiziral Centralni odbor SDO/SFZ. Najprej je spregovoril g. Franci Cukjati o pomembnosti duhovne priprave na božič. Sledilo je branje odlomkov iz Svetega pisma in petje božičnih pesmi, ki jih je

malo za šalo...

»Tako sem zaljubljen v Lenko, da ne vem, kako bi ji to povedal.«

»Ko jo boš srečal, ji reci, da jo imaš tako rad, da še jesti ne moreš več,« mu svetuje prijatelj. Ko Janez spet sreča Lenko, zardi in ji plaho reče:

»Lenka, ko te zagledam, me mine ves apetit.«

+

Andrej, ki je zaprosil za neprofitno stanovanje, se je oglašil na stanovanjskem oddelku občinske uprave in vprašal, kdaj lahko pričakuje stanovanje.

»Čez dvajset let!« mu je odgovoril referent.

Andrej se je napotil proti vratom, nato pa zastal in vprašal referenta:

»Naj se oglasim zjutraj ali popoldne?«

+

Trener gre s svojimi nogometaši na ogled stadiona.

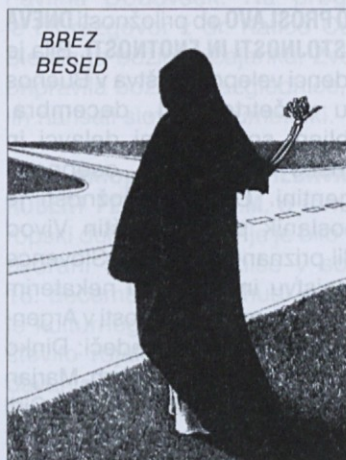
»Tako, fantje,« jim pravi. »Dobro veste, kje je prostor za fotografe, veste tudi, kje je prostor za televizijske kamere,

zdaj vam bom pokazal še, kje stojijo goli...«

+

»Slišala sem, da si se poročila z boksarjem. Kakšen pa je?«

»Ne znam ga opisati, ker po vsaki tekmi pride domov drugačen.«

Claude Serre

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- O slabih starih časih govorijo tisti, ki so jim takrat zamašili usta.
- O tem, da smeš imeti pri nas drugačno mnenje, imam drugačno mnenje.
- Ob osvoboditvi smo prišli ob svobodo.
- Od zgoraj je veliko lažje priti na vrh kot od spodaj.
- Pazite se tistih kameleonov, ki so vedno rdeči.
- Po očetu je podedoval desetobno vilo z bazenom in delavsko poreklo.
- Po peti demokratizaciji bomo lažje zadihali.
- Po političnem prepričanju je bil falot.
- Pogoj za spravo je, da se mrtvi opravičijo živim.
- Pogumno korakamo v prihodnost in se spotikamo ob preteklost.
- Pokomunist je komunist s potrdomilom partijskega sekretarja, da je demokrat.
- Politična linija je ravna črta, ki po potrebi zavije v levo ali desno.

Kako razumeti post? – Pavle Novak	33
Nameni Apostolata molitve	34
Trta, ki se pusti otrebiti – Sv. Avguštin	36
Jožef Oriol, duhovnik – Silvester Čuk	36
Kristus daje smisel in vrednost kulturi nekega naroda – Tomáš Špidlík	37
Glava Cerkve – Tomáš Špidlík	38
Jezus v molitvi – Tomáš Špidlík	38
Jezus v liturgiji – Tomáš Špidlík	39
Papež Benedikt XVI. v Turčiji – Marko Kremžar	39
Pekel in nebesa – Iz knjige Mozaik	40
Vprašujete – odgovarjamo – Lojze Kukovica	41
Veruj – Pierre-Lambert Goossens ...	43
Koliko Marijinih prikazovanj je bilo v prejšnjih stoletjih? – Iz Interneta..	44
Sporočilo Kraljice miru iz Medjugorja – Prevedel Stane Snoj	45
Škof Pavel Marija Hnilica – rojen za večnost – Iz Glasnika Kraljice miru	46
Troje pričevanj v tedniku Družina	46
»Delavci v Gospodovem vinogradu« – Iz knjige Mozaik	46
Brez resnice ni časnikarstva, temveč propaganda – Zenit	47
Z okrepljeno OF v novo tisočletje – Stane Snoj	47
Odmev na Drago 2006 – Iz Ave Maria	48
Frenk Jerman – Alojz Rebula	48
Marija, mati Evrope – Prevedla A. Beniger Smrdel	49
50 let redovnega življenja salezijanek Kristine Lužovec	50
Polje, kdo bo tebe ljubil... – Ernest Hirschegger	51
Leto brez sonca – Marko Kremžar ..	54
S Prešernom v tujino – Marco Markež	56
Inž. Marko Bajuk je odšel – Stane Snoj	57
Krsti, poroke in smrti v slovenski skupnosti v Argentini leta 2006 – Jure Vombergar	59
Duhovno življenje je objavilo – Jure Vombergar	60
Iz naše kronike – Metka Mizerit	61

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

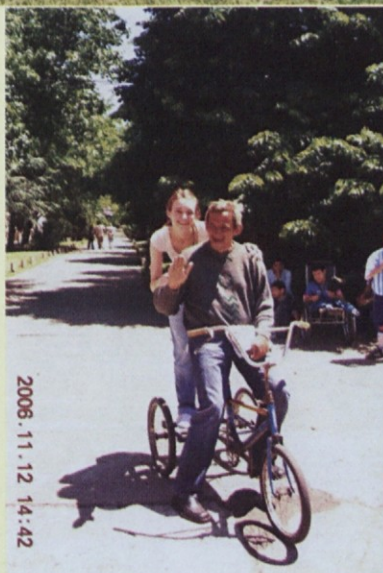
Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar - **Članica uredniškega odbora:** Metka Mizerit - **Tehnični urednik:** Stane Snoj - **Grafično oblikovanje:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - EE.UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

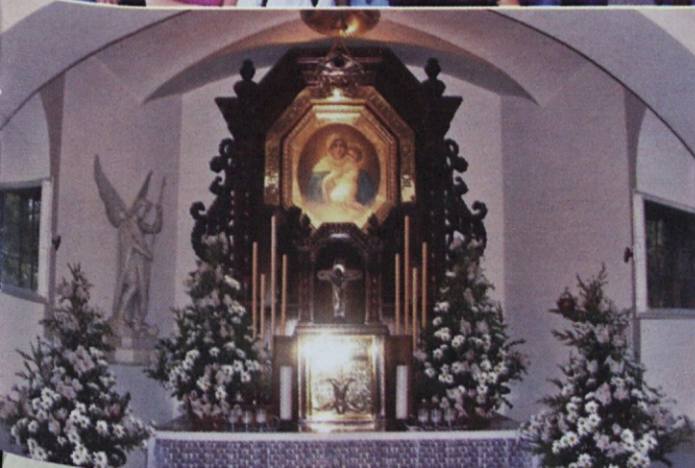
NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$75; po pošti: \$95 - **BARILOCHE:** \$85 - **OBMEJNE DRŽAVE:** 90 dol; brez Stezic: 65 dol - **AMERIKA:** 110 dol; brez Stezic: 75 dol - **EVROPA:** €100; brez Stezic: €70 - **OSTALE DRŽAVE:** 120 dol; brez Stezic: 80 dol - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime:** Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina

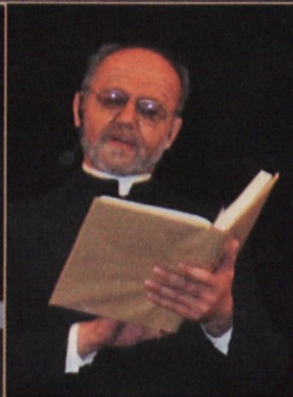

Nekaj posnetkov z obiska skupine dijakov III. letnika Slovenskega srednješolskega tečaja v Claypolah, kjer si je ogledala ustanovo »Pequeño Cottolengo Don Orione«.
Foto Mirjam Oblak

Ista skupina dijakov je obiskala tudi Marijino svetišče Schönstatt v Florencio Varela – Foto Mirjam Oblak

Igra LUČ Z GORA za praznik Kristusa Kralja v Dvorani škofa Gregorija Rožmana, v režiji Miha Gaserja. Foto Andrej Grohar in Jože Rožanec

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rodríguez. Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877. Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

Como
Argentino
Suc. 7 Bs. As.